

SUFOI Årsrapport

Calvine-sagen

Et barn blev bortført

Hvad afslører Canadas X-filer?

Fra fremmede rumskibe til droner

Da ufoer lammede USA's atommissiler

Når Jorden er flad—og andre skøre ideer

2023

Kære støttemedlemmer og æresmedlemmer

SUFOI har hermed fornøjelsen af at sende dig *SUFOI Årsrapport 2023*.

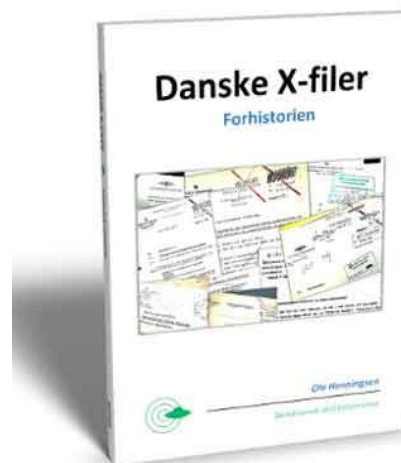
Den 26. april 2022 udgav vi Ole Henningsens længe ventede bog *Danske X-filer – Forhistorien*.

Danske X-filer er blevet godt modtaget. I lektøruddataelsen fra Dansk BiblioteksCenter står der bl.a.: "... Dette er en rigtig interessant udgivelse, som dykker ned i arkiverne med henblik på at fremvise, hvad de danske myndigheder besidder af gemt ufoarkivmateriale. Bogen vækker læserens nysgerrighed ..."

Clas Svahn fra UFO-Sverige har også anmeldt dette første bind i Ole Henningsens bogserie om de danske X-filer, og Clas Svahn skriver:

"Ole Henningsen har i ti år støvsuget Rigsarkivet i Danmark for dokumenter, der omhandler ufoer. I alt blev det til mere end 100 besøg. Målet har været at forsøge at få et så fuldstændigt billede af det danske forsvars arbejde med ufo-spørgsmålet, herunder hvordan det blev håndteret over for offentligheden, og hvilke undersøgelser man gjorde af selve fænomenet ... Ole Henningsen er den helt rigtige til at tage sådan en udfordring op. Med mange års erfaring er han en grundig og vidende efterforsker uden forudfattede meninger om det materiale, han beskæftiger sig med. Samtidig har han en kritisk, undersøgende pen, som hjælper læseren med at sætte tingene i deres rette sammenhæng.

Udover alle dokumenterne, hvoraf mange er afbildet i bogen, kommer vi også til at møde folkene bag dem. Både militærfolk og ufologer. Og undertiden smelter disse roller sammen. Som i tilfældet med major H. C. Petersen og oberstløjtnant Frank Pedersen, der begge blev vigtige frontfigurer i den tidlige danske ufo-bevægelse. For bogen er også et stykke dansk ufo-historie, hvor tidlige organisationer som Dansk Interplanetarisk Selskab for Kontakt (Disc) og Skandinavisk UFO Information (SUFOI) fylder meget."

Danske X-filer er på 192 gennemillustrerede farvesider i A4-format og indbundet. [Bogen købes ved at indbetale kr. 374 \(inkl. porto\) via netbank Reg. nr.: 1551 Kontonr: 9117725.](#)

På foreningens vegne siger jeg dig tusind tak for din støtte i 2022 og håber, at du også i 2023 finder vores arbejde værd at støtte.

Kim Møller Hansen
formand for Skandinavisk UFO Information (SUFOI)

SUFOI Årsrapport udgives én gang om året af Skandinavisk UFO Information, Eilekiersvej 14, 4100 Ringsted. Et farveprint sendes gratis til foreningens æresmedlemmer og til hele støttekredsen. Desuden kan årsrapporten læses som pdf på www.ufo.dk. Denne udgave er redigeret af Kim Møller Hansen, e-mail gukmh@gyldendal.dk. Redigeringen er afsluttet den 7. december 2022. Indholdet repræsenterer et udpluk af de artikler og notitser, som er blevet bragt i UFO-Mail årgang 2022.

Forsiden: Clare Rehill i New Zealand fotograferede denne blå spiral på aftenhimlen den 19. juni 2022. Det flotte syn er skabt ifm. opsendelsen af en SpaceX Falcon 9-raket fra Florida.

Kopiering fra *SUFOI Årsrapport 2023* må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node, og kun inden for de rammer der er nævnt i aftalen. Nyhedsmedierne kan, i henhold til ophavsretsloven og med tydelig kildeangivelse, bringe citater fra signerede artikler. Artikler må kun bringes i deres hele udstrækning efter skriftlig aftale med den pågældende forfatter. © 2023 SUFOI og de [respektive forfattere](#).

Kærkommen, seriøs tilgang til ufomyten

I disse år, hvor ufoemnet er vildt hypet i mange medier, er der langt mellem de seriøse tilgange, hvor man rent faktisk vil forsøge at vise, hvad en ufooplevelse er, og hvordan den kan efterforskes. Men der er heldigvis kærkomne undtagelser, som for eksempel et tv-indslag i 21Søndag den 13. november 2022.

Af Kim Møller Hansen

21Søndag den 13. november 2022: Har der været besøg fra Rummet? Indslaget varer 10:06 min. (Foto: screenshot fra DRTV)

Pernille Frantz Søberg, journalist ved DR Nyheder og fotografene Jan Macdonald og Sarah Fals har produceret et fremragende indslag i 21Søndag den 13. november 2022: [Har der været besøg fra Rummet?](#)

📍 Pernille Frantz Søberg, journalist ved DR Nyheder, og fotografen Jan Macdonald er klar til optagelse hos Ole Henningsen i Søllested på Lolland. (Foto: Ole Henningsen)

Indslaget i 21Søndag varer 10 minutter og tager udgangspunkt i gymnasielærer Klaus B.K. Arildslunds interessante ufooplevelse og videooptagelse fra Kokkedal den 13. august 2022.

Gymnasielærer Klaus B.K. Arildslund fortæller om sin ufooplevelse fra august 2022. (Foto: screenshot fra DRTV)

Klaus Arildslund var ikke den eneste, som så og filmede det spektakulære himmelfænomen. Tv-indslaget viser adskillige andre optagelser af lysfænomenet, som efterfølgende viste sig at være forårsaget af opsendelsen af en SpaceX Falcon 9-raket, der havde til opgave at sende 46 satellitter op i kredsløb.

Raketopsendelsen gav i august anledning til mange indberetninger til SUFOI, og vi udsendte efterfølgende en [pressemeddelelse](#), ligesom hændelsen blev omtalt på [videnskab.dk](#) med en ekspertudtalelse af Michael Linden-Vørnle, astrofysiker ved DTU Space.

En stor del af 21Søndag-indslaget er optaget hjemme hos SUFOI's Ole Henningsen, hvor man får indsigt i foreningens tilgang til ufomyten, og hvordan ufooplevelser efterforskes, ligesom man ser Ole på et af hans mange besøg på Rigsarkivet for at granske i arkivalierne – et arbejde der stadig pågår, og som hidtil har resulteret i den meget solgte bog *Danske X-filer – Forhistorien*.

21Søndag: Har der været besøg fra Rummet? giver et fint indblik i, hvad ganske almindelige mennesker kan opleve, og hvordan SUFOI arbejder med at undersøge disse ufooplevelser og om muligt finde en forklaring.

🕒 *Ultimo oktober 2022 er der hos SUFOI registreret og efterforsket 63 fotosager fra 2022. Siden 2005 er der registreret i alt 886 fotosager. SUFOI har siden 1957 indsamlet mindst 15.000 rapporter om ufooplevelser. (Foto: screenshot fra DRTV)*

Ole Henningsen passerede de 80 år i september 2022. Han har i de seneste 65 år beskæftiget sig med ufomyten. De mange års erfaring med at efterforske ufooplevelser og hans kompetencer inden for analyse af formodede ufooptagelser giver ekspertstatus og afføder respekt. Mange observatører og fotografer har gennem årene anerkendt Oles viden, grundighed og analytiske evner – også selv om konklusionerne endnu aldrig har lydt på besøg udefra. (Foto: screenshot fra DRTV)

Astrofysiker Michael Linden-Vørnle er altid god for en velafbalanceret og vidende udtalelse om rumfart, astronomi og ufomyten. Michael var medlem af SUFOI's bestyrelse i 1998-99. (Foto: screenshot fra DRTV)

Besvarer SUFOI borgerhenvendelser stilet til Forsvarsministeriet?

Facebook er et glimrende socialt medie i en del sammenhænge, men også et medie hvor mange mennesker kan fremsætte vilde påstande eller få luft for deres frustrationer. Når de vedrører SUFOI, vælger vi som oftest at ignorere dem, hvis ikke de er så konkrete, men alligevel uhyrlige, at man må knytte et par kommentarer til – af hensyn til eftertidens læsere.

Af Ole Henningsen

(Foto: FOTEROS/Pixabay)

Ufoer var kort på den politiske dagsorden, da daværende forsvarsminister Trine Bramsen udtalte sig skriftligt den 2. december 2021 om ufoer i dansk luftrum som svar på [spørgsmål nr. 25](#) rejst i Forsvarsudvalget den 10. november 2021 af medlem af Det Konservative Folkeparti og forsvarsordfører Niels Flemming Hansen. Dette blev udførligt refereret i [UFO-Mail 345](#).

Det var dagbladet B.T., som satte gang i hele historien. Man havde kontaktet forsvarsordfører Niels Flemming Hansen og briefet ham om Pentagon-videoerne og den længe ventede Pentagon-rapport, der blev offentliggjort i juni 2021 med titlen "Preliminary Assessment: Unidentified Aerial Phenomena".

I det rejste spørgsmål i Forsvarsudvalget står der bl.a.:

"Kan ministeren oplyse, om danske styrker inden for de seneste ti år har observeret lignende fænomener enten i dansk luftrum eller i udlandet, herunder om ministeren kan oplyse, om der har været fænomener, som er dokumenteret ved teknologisk overvågning, som for eksempel radar eller lignende

samt om ministeren deler Pentagons opfattelse af, at sådanne fænomener kan udgøre en sikkerhedstrussel?”

Forsvarsministeren svarer:

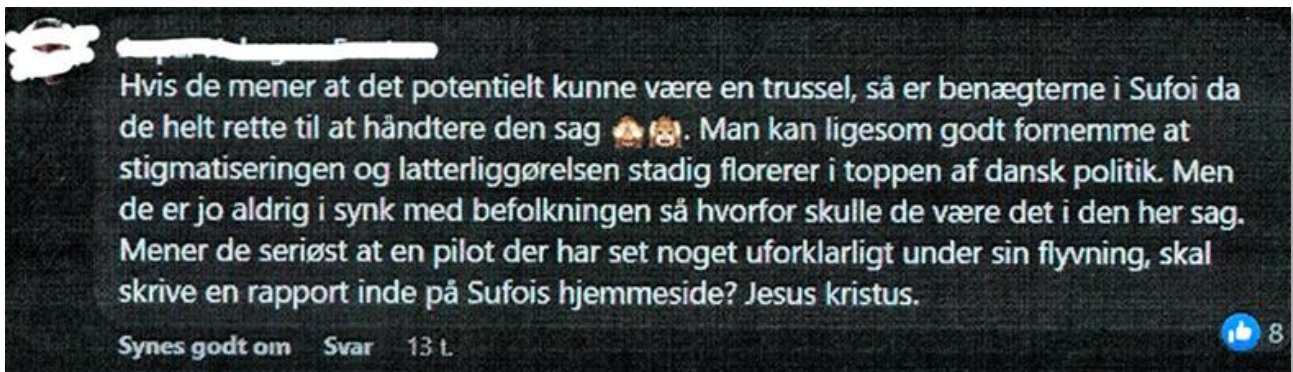
”Forsvarskommandoen har til brug for besvarelsen af spørgsmålet oplyst, at Forsvaret i den adspurgte periode ikke har registreret indrapporterede hændelser, der enten visuelt eller ved radarsystemer har observeret flyvende objekter, hvis adfærd og oprindelse var uforklarlig.

Forsvarskommandoen har endvidere oplyst, at borgerhenvendelser bliver henvist til Skandinavisk UFO Information, der i 2009 fik overdraget Forsvarets dengang eksisterende dokumenter.

Forsvarskommandoen vurderer, at flyvende objekter, hvis flyvehøjde, intention og oprindelse ikke er kendt, teoretisk set kan udgøre en sikkerhedsrisiko for den generelle lufttrafiksikkerhed og at det i sagens natur ikke kan udelukkes, at uidentificerede flyvende objekter, potentielt ville kunne udgøre en sikkerhedstrussel.”

Skal forswarets piloter indrapportere på SUFOI's hjemmeside?

Der findes flere danske Facebook-grupper, som beskæftiger sig med ufoemnet. I en af Facebook-grupperne optrådte en deltager med nedenstående indlæg den 5. september 2022.

Navn og foto har SUFOI anonymiseret, da det er sagen uvedkommende. (Foto: Facebook-opslag, 5.9.2022)

De almene, lommefilosofiske betragtninger om danske politikere må stå for gruppedeltagerens egen regning, når han skriver:

”Hvis de mener at det potentielt kunne være en trussel, så er benægterne i Sufoi da de helt rette til at håndtere den sag. Man kan ligesom godt fornemme at stigmatiseringen og latterliggørelsen stadig flourer i dansk politik. Men de er jo aldrig i synk med befolkningen så hvorfor skulle de være det i den her sag. Mener de seriøst at en pilot der har set noget uforklarligt under sin flyvning, skal skrive en rapport inde på Sufois hjemmeside? Jesus kristus.”

Og nej, det er der naturligvis ingen, der mener, og i øvrigt heller ingen, der har påstået. Helt konkret lød denne del af svaret fra forsvarsministeren:

”Forsvarskommandoen har endvidere oplyst, at borgerhenvendelser bliver henvist til Skandinavisk UFO Information, der i 2009 fik overdraget Forsvarets dengang eksisterende dokumenter.”

Denne passus er blot en opfølgning på, hvad Flyvertaktisk Kommando skrev i deres [pressemeldelse](#) allerede den 29. januar 2009 i forbindelse med offentliggørelsen af Flyvevåbnets såkaldte ufo-mappe.

”I dag har Skandinavisk UFO Information fuldstændigt overtaget opgaven med at indsamle og efterforske UFO-observationer, så Flyvevåbnet kun leverer brikker til opklaringsarbejdet i form af informationer om hvor og hvornår, der har været militære fly i dansk luftrum.

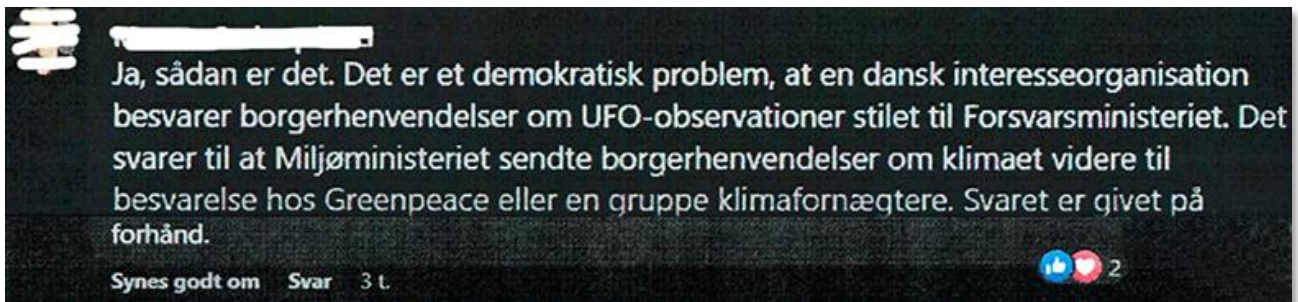
Fremtidige UFO-observationer skal indrapporteres til Skandinavisk UFO Information (SUFOI) på www.ufo.dk.”

I ministersvaret står udtrykkeligt ”borgerhenvendelser”. Inden for Forsvaret må man sikkert af indlysende årsager have egne procedurer for den slags rapporter, og det er naturligvis ikke noget, som SUFOI på nogen måde er eller har været involveret i.

Uhyrlig påstand

Efterfølgende hopper en anden debatdeltager på vognen og kører videre i samme spor:

”Ja, sådan er det. Det er et demokratisk problem, at en dansk interesseorganisation besvarer borgerhenvendelser om UFO-observationer stilet til Forsvarsministeriet. Det svarer til at Miljøministeriet sendte borgerhenvendelser om klimaet videre til besvarelse hos Greenpeace eller en gruppe klimaforbødere. Svaret er givet på forhånd.”

Navn og foto har SUFOI anonymiseret, da det er sagen uvedkommende. (Foto: Facebook-opslag, 5.9.2022)

Naturligvis ville det være et demokratisk problem, hvis en dansk interesseorganisation (læs her: SUFOI) besvarer borgerhenvendelser om ufo-observationer stilet til Forsvarsministeriet.

Men hvem i alverden har påstået det? Det er da en uhyrlig påstand opstået i debattørens eget hoved. Seriøst tænkende ufo-interesserede kan da ikke for alvor tro på noget sådant sludder. Så hvorfor så skrive det? Ingen kan da have interesse i en debat på det plan, eller hvad er agendaen egentlig?

Militær overvågning af dansk luftrum

Andetsteds på nettet postuleres det, at danske politikere ikke tør beskæftige sig med ufo-emnet, som man gør i USA. Hvorfor i alverden skulle danske politikere til dagligt beskæftige sig med ufoer? Det er da vist først og fremmest en opgave for Forsvaret.

Air Control Wing (ACW) – en af Flyvevåbnets underenheder – har militær overvågning af al flytrafik i dansk og tilstødende luftrum som speciale. De militære operatører holder vågent øje med denne lufttrafik og har kontrollen med jagerfly døgnet rundt på alle årets dage.

At folk får øje på et eller andet på himlen, de ikke umiddelbart ved, hvad er, og som derfor mystificerer dem, vil formentlig kun i sjældne tilfælde være et problem for Forsvaret.

Vi erkender gerne – indtil andet måtte være konkret bevist – at vi i SUFOI sætter vores lid til, at Flyvevåbnet bestemt lever op til sin opgave med at have styr på det danske luftrum, og hvad der måtte optræde af uautoriserede flyveaktiviteter.

Vi er i SUFOI naturligvis glade for den anerkendelse af vores mangeårige arbejde med undersøgelser af folks ufooplevelser, der ligger i Forsvarskommandoens henvisning af borgerhenvendelser til SUFOI i forsvarsministerens svar.

Der skal heller ikke herske tvivl om, at det fra SUFOI's side blev hilst med stor interesse og glæde, at Flyvertaktisk Kommando i 2009 så aktivt medvirkede til afmystificeringen og offentliggørelsen af Flyvevåbnets såkaldte ufo-mappe. Læs [mere om offentliggørelsen](#) og se [indholdet af Flyvevåbnets ufo-mappe](#).

SUFOI's behandling af rapporter

SUFOI er fortsat den eneste danske organisation, hvor observatører generelt kan dele deres ufooplevelser.

Alle indberetninger offentliggøres på www.ufo.dk, så alle har mulighed for at se, hvad der er blevet observeret med angivelse af tid/sted. Dermed kan man sammenholde alle data med eksempelvis egne iagttagelser.

Foto- og videooptagelser kan samtidig deles i [SUFOI's Facebook-gruppe](#) for yderligere undersøgelse og kommentarer. Her vil medlemmer af Facebook-gruppen kunne se materialet og kan til enhver tid give deres seriøse besyv mht. at forsøge at finde en mulig forklaring på iagttagelser, der er understøttet af fotos eller videoer.

Konkrete undersøgelser foretages af SUFOI af de mest interessante observationer, i det omfang vores ressourcer rækker.

En tidlig bortførelse?

I min regelmæssige søgen efter tidlige grundsten og paralleller til den moderne ufomyte er jeg stødt på en artikel i Jyllands-Posten. Artiklen er fra den 9. august 1878 og handler om en "overnaturlig" bortførelse af et lille barn. Efterfølgende opdagede jeg, at historien i dagene efter også blev bragt i adskillige andre af datidens aviser, både lokale og landsdækkende.

Af Thomas Brisson Jørgensen

(Illustration: Ofjd125gk87/Pixabay)

På næste side gengives teksten i den oprindelige artikel i Jyllands-Posten fra den 9. august 1878:

Barn Bortført i Flere Dage – Vender Tilbage Med Mystisk Mærke

En bekymret Moder. En Husmands Kone i en Landsby i Nærheden af Aarhus var — meddeles der os — i Lørdags taget ind til Byen og havde imidlertid ladet sine Børn, en otte Aars Pige og en to Aars Dreng, være alene i Hjemmet. Da hun om Aftenen kom tilbage, modtog Datteren hende med Graad og Jamren — den lille Broder var forsvunden. Pigen fortalte, at Drengen var falden i Søvn paa en Stol i Stuen, at hun saa et lille Øjeblik var gaaet ud at plukke Stikkelsbær i en lille Have tæt ved Huset og havde lukket Døren efter sig, men at Drengen, som ikke kunde lukke sig selv ud, alligevel var borte, da hun igjen kom ind i Stuen. Hun havde ikke set Noget gaa fra eller til Huset. Manden, som lidt senere kom hjem fra sit Arbejde, begav sig strax omkring til alle Naboerne for at spørge om Barnet, men Ingen havde set det eller lagt Mærke til nogen fremmed Person i Byen. Imidlertid søgte Konen overalt, endog paa de utroligste Steder efter Barnet. Eftersøgningen fortsattes om Søndagen, der skete Anmeldelse til Sognefogden, men Barnet var og blev borte. Da Konen Tirsdag Aften kom hjem til Huset, som hun havde aflaaet, da hun om Middagen gik ud paa Arbejde, fandt hun Døren uafaaet, og i Stuen stod det savnede Barn, alene og i bedste Velgaaende. Glad var Moderen og glad blev Faderen, da han kom hjem. Hvor Barnet havde været, eller hvem der havde bortført det, var en Gaade, hvis Løsning ikke interesserede Forældrene saa stærkt længer, da den lille nu i god Behold var kommen til Stede igjen. Men den næste Dag blev dette Spørgsmaal dog brændende for Moderen; paa den lilles højre Skulder opdagede hun nemlig et forunderligt Mærke, tilsyneladende tatoveret ind i Huden og forestillende „et Hjul“. Konen, som tror, at en Hex eller andet Troldtøj har haft fat i Barnet og mærket det saaledes, er helt ude af sig selv af Forfærdelse over Mærket, som hun mener maa medføre alt muligt Ondt. Imidlertid har det hidtil ikke været til at udfinde, hvem der har borttaget Barnet og bragt det tilbage, eller i hvilken Hensigt dette er sket. Rimeligt synes det at være, at en eller anden ondskabfuld Person har villet forstraffe Forældrene og til det Øjeblik begaaet denne skammelige Handling.

(Kilde: Jyllands-Posten, 9. august 1878)

Usædvanlig omtale

Denne sag samt dækningen af den er bemærkelsesværdig af flere grunde. Det er meget usædvanligt at læse om den slags episoder i danske aviser fra så sent som slutningen af 1800-tallet. Godt nok florerede der stadig noget af "den gamle overtro" blandt befolkningen i 1870'erne, især uden for byerne, men det var

”En husmands kone i en landsby i nærheden af Aarhus var — meddeles der os — i Lørdags tagen ind til byen og havde imidlertid ladet sine børn, en otte aars pige og en to aars dreng, være alene i hjemmet. Da hun om aftenen kom tilbage, modtog datteren hende med graad og jamren — den lille broder var forsvunden.

Pigen fortalte, at drengen var falden i søvn paa en stol i stuen, at hun for ’et øjeblik’ var gaaet ud at plukke stikkelsbær i en have tæt ved huset og havde lukket døren efter sig, men at drengen, som ikke kunde lukke sig selv ud, alligevel var borte, da hun igen kom ind i stuen. Hun havde ikke set nogen gaa fra og til huset.

Manden, som lidt senere kom hjem fra sit arbejde, begav sig strax omkring til alle naboerne for at spørge om barnet, men ingen havde set det eller lagt mærke til nogen fremmed person i byen. Imidlertid søgte konen overalt, endog paa de utroligste steder, efter barnet. Eftersøgningen fortsattes den næste dag, og der skete anmeldelse til sognefogden, men barnet var og blev borte.

Da konen Tirsdag aften kom hjem til huset, som hun havde aflaaet da hun om middagen gik ud paa arbejde, fandt hun døren uafaaet, og i stuen stod det savnede barn, alene og i bedste velgaaende. Glad var moderen og glad var faderen, da han kom hjem. Hvor barnet havde været, eller hvem der havde bortført det, var en gaade, hvis løsning ikke interesserede forældrene saa stærkt lægere, da den lille nu i god behold var kommen til stede igen.

Men den næste dag blev dette spørgsmaal dog brændende for moderen; paa den lilles højre skulder opdagede hun nemlig et forunderligt mærke, tilsyneladende tatoveret ind i huden og forestillende ’et hjul’. Konen, som tror, at en hex eller andet troldtøj har haft fat i barnet og mærket det saaledes, er helt ude af sig selv af forfærdelse over mærket, som hun mener maa medføre alt muligt ondt.

Imidlertid har det hidtil ikke været til at udfinde, hvem der har borttaget barnet og bragt det tilbage, eller i hvilken hensigt dette er sket. Rimeligt synes det at være, at en eller anden ondskabfuld person har villet forskrække forældrene og i dette øjemed begaaet denne skammelige handling.”

generelt ikke noget, som pressen var særlig sympatisk overfor, medmindre det omhandlede folkemindeforskning eller lignende.

Baseret på de få undtagelser, jeg ellers kender til, burde ovenstående historie i det mindste bære præg af en sarkastisk tone eller være blevet fulgt op af en skarp afsluttende kommentar. Men faktisk er der ingen af de artikler, jeg har fundet om hændelsen, hvor dette er tilfældet. At den passerede selv dette filter, fortæller os, at det som minimum må have været set på som en så alvorlig episode, at man ikke har følt det passende åbent at angribe de mere overnaturligt betonedede elementer.

Maleri af Theodor Kittelsen (1857-1914) med titlen "Elverpigen der forsvandt".

En lang og genkendelig historie

Den mere overordnede grund til, at denne historie er så interessant, er dog, fordi den harmonerer så godt med, hvad vi i dag kender som ufobortførelser (abductions), både hvad angår det generelle narrativ og flere af sagens enkelte detaljer.

Først og fremmest skal det pointeres, at historier om bortførelser foretaget af overnaturlige væsner strækker sig langt tilbage i historien. De har sikkert eksisteret i en eller anden form helt tilbage til præhistorisk tid og er gradvist blevet en del af vores folkesagn, der så igen med tiden er blevet omformet til eventyr m.m.

I mange af denne type fortællinger, der i øvrigt er udbredte over hele verden, dukker den bortførte op efter at være forsvundet i længere tid, selvom det for ham eller hende kun har følt som et kort øjeblik. Historien om Rip van Winkle, der faldt i søvn i 20 år efter et møde med en flok mærkelige bjergboere, skriver sig blandt andet ind i denne tradition.

Den amerikanske forfatter Washington Irving (1783-1859) skrev "The Sketch-Book of Geoffrey Crayon, Gent", (1819-20, da. Gotfred Crayons Skidsebog, 1827), der indeholder fortællingen om Rip van Winkle, en amerikansk version af et tysk eventyr placeret i Hudson River-floddalen. Fortællingen bidrog til at skabe en mytologisk amerikansk fortid for Washington Irvings samtid. Dette maleri er udført af John Quidor (1801-1881) og har titlen "The Return of Rip Van Winkle".

Tidstab og skiftinge

Nu ved vi ikke noget om, hvad den lille dreng nær Århus sagde om sin forsvinden. Han har desuden heller ikke været gammel nok til at kunne udtrykke det særlig præcist. Men artiklen giver os indtryk af, at han opførte sig, som om intet rigtigt var sket.

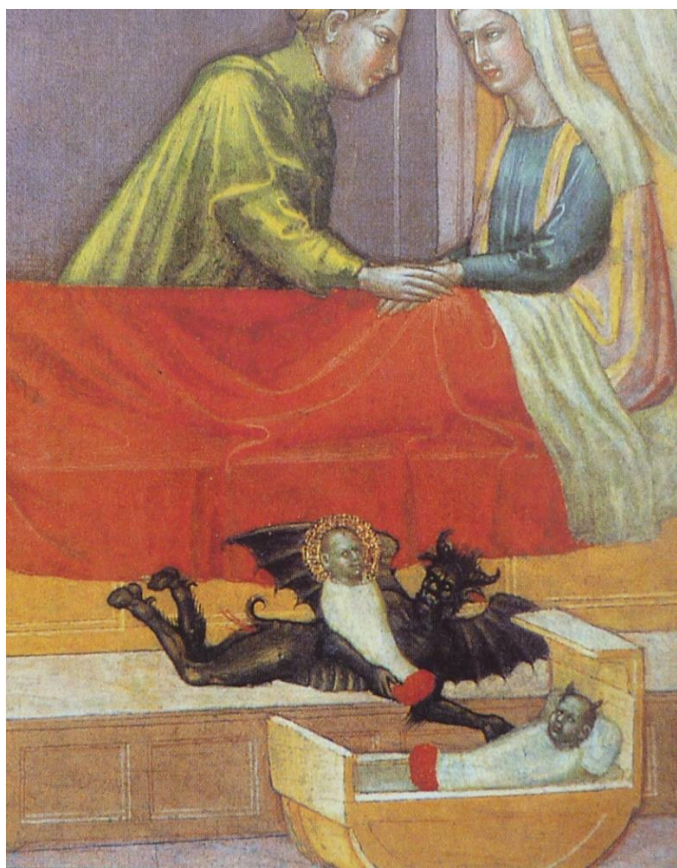
Men for nu at vende tilbage til ufoparallellerne så har mange såkaldte abductees oplevet, at de heller ikke kunne redegøre for, hvad de har lavet i en bestemt tidsperiode. Efterfølgende, ofte under hypnotisk regression, bliver det så "afsløret", at der har fundet en bortførelse sted – som regel involverende en eller anden form for pseudomedicinsk inspektion udført af aliens.

Det manglende tidslemment har med tiden vist sig at være (eller måske rettere blive) så udbredt, at begrebet "missing time" er opstået. Dette begreb blev yderligere populariseret efter udgivelsen af Budd Hopkins' (1931-2011) debutbog med samme navn. Bogen udkom i 1981 og bruges stadig flittigt i dag.

Den manglende tidsfaktor i ufobortførelsessager strækker sig som oftest til maksimalt et par timer. Normalt er der heller ingen andre, der opdager, at den bortførte skulle være forsvundet i den givne periode. Men der findes dog enkelte eksempler i ufolitteraturen, hvor de involverede er dukket op flere dage efter, og hvor en større eftersøgning har været sat i gang. Det mest kendte eksempel er nok Travis Walton-sagen fra 1975, hvor Walton forsvandt i hele fem dage efter at være blevet zappet af en ufo. At sige, at denne sag har haft sine problemer lige fra start, ville være en underdrivelse, og faktisk dukker der stadig nye detaljer op, som peger mod et organiseret svindelnummer. Men pointen her er ikke, hvorvidt en given oplevelse har fundet sted eller ej, men netop at illustrere, at der har været forudgående fortællinger, som især fra 1970'erne og frem begyndte at blive en stadig større del af den voksende ufo-abduction-undermyte.

Blandt flere af vores danske folkesagn kan man desuden finde historier om skiftinge.

Skiftinge var uønsket afkom af trolde m.v., som disse kunne finde på at udskifte med menneskebørn, som de i stedet tog til sig. Ud fra flere af beskrivelserne i sagnene får man en fornemmelse af, at de såkaldte skiftinge havde mere til fælles med psykisk handicappede og misdannede børn end med overnaturlige væsner. Dette åbner op for en lang række emner, men her vil jeg blot fremhæve det som en anden betydelig parallel til, hvad vi ser i ufobortførelserne.

🕒 I bondesamfundet var et udøbt barn udsat for mange farer, bl.a. at overnaturlige væsner, bjergfolk, ville stjæle det og lægge en af deres egne hæslige unger i stedet. Et sådant barn, en skifting, ville aldrig udvikle sig normalt. Sagnene fortæller, at de fx aldrig kunne lære at tale ordentligt eller holde sig rene. På dette udsnit af Martino di Bartolomeos maleri "Legenden om Sankt Stefan" fra tidligt i 1400-tallet bytter Djævelen et spædbarn ud med en skifting.

Hvad er meningen?

Reproduktion betyder jo som bekendt en del for os mennesker, og emnet dukker også ganske ofte op i abduction-sager. Flere af de fremtrædende ufologer, der har beskæftiget sig med emnet, har endda påstået, at det er selve meningen med bortførelserne og de dertilhørende eksperimenter. Dette scenarie er efterhånden kørt langt ud på et sci-fi overdrev og var oprindeligt ført an af Budd Hopkins og David Michael Jacobs. Jacobs kom på et tidligt tidspunkt i sin efterforskning til den konklusion, at de bortførende rumvæsners plan

var at skabe en hybridrace ud fra deres og vores DNA.

Seneste ord fra David Jacobs er, at rumvæsnerne nu snart er i mål med at infiltrere og overtage verden gennem disse hybrider, og at det faktisk er for sent at gøre noget ved det.

Det lyder alt sammen meget langt ude – selv om man med de mange skøre ting, der sker i verden i disse år, nogle gange godt kunne fristes til at tro, at det havde noget på sig.

Heksemærker og implantater

For at vende tilbage til vores danske bortførelsessag fra 1878 så er det vigtigt at bemærke, at moderen ikke udtrykte tvivl om, at det returnerede barn virkelig var hendes søn. I hvert fald ikke på det tidspunkt artiklen

blev bragt. Men det mystiske hjullignende "heksemærke", han bar, har åbenlyst været med til at puste til en eksisterende overtro, der bevæger sig ind på samme territorium.

Mystiske mærker er en anden meget udbredt detalje, der senere optræder i flere ufosager, herunder abductions, både i form af regulære tatoveringslignende mønstre såsom førnævnte og som ar efter operationer foretaget af bortførerne. Igen er det ofte først efter en hypnose-session, at den bortførte erfarer, hvordan et mærke i sin tid er blevet til.

I begyndelsen af 1990'erne så vi i øvrigt en mere "opgraderet" version af disse moderne heksemærker blive en del af abduction-litteraturen i form af indopererede, elektroniske implantater. Men hvor meget teknologien så end bringer af ændringer i overfladen af disse fortællinger, følger de stadig mange af de samme, ældgamle mønstre.

På dette træsnit fra 1880 bliver en mand reddet fra en heksering (fairy ring).

Hvem er bortførerne?

Men hvem var så bortførerne, der havde holdt den unge dreng tilbage i flere dage og tilsyneladende lavede dette mystiske "heksemærke" på ham? Jeg har endnu ikke fundet svar på dette, men det er muligt, at en granskning i lokale arkiver kan belyse det nærmere. Hvis læsere af denne artikel skulle vise sig at kende mere til denne sag, så giv endelig lyd.

Det dybere spørgsmål er dog, hvorfor vi i Danmark aldrig har haft en eneste "officiel" ufobortførelsessag, når der tilsyneladende eksisterer et så righoldigt materiale i form af gamle sagn og eventyr og senere film, tegneserier m.v. – og, må vi nu konstatere, til en vis grad også konkrete, lokalhistoriske forgængere. Men det må blive et emne til en anden god gang.

Flyvende mintpastiller og farverige historier: Er det muligt at blive klogere på Pentagon-sagerne?

De senere år har der været megen omtale af det amerikanske militærs observationer af ufoer. Ikke mindst af Nimitz-hændelsen fra 2004, som gav os TicTac-ufoen og FLIR-videoen. Men hvad er egentlig op og ned i de mange historier? Og er der i det hele taget noget nyt under solen?

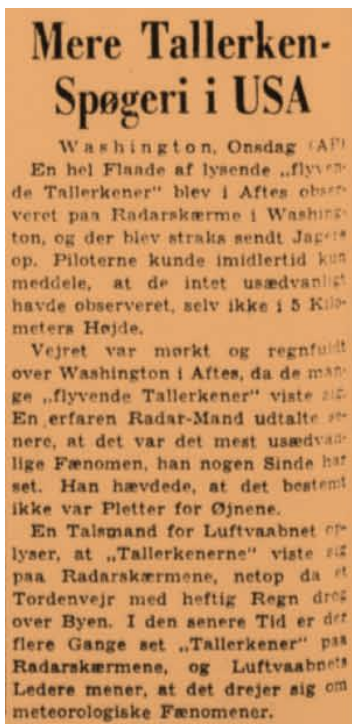
Af Toke Haunstrup

I denne artikel ser jeg nærmere på, om et studie af Nimitz-hændelsen fra det amerikanske "Scientific Coalition for Ufology" kan give os klare svar.

Rejsen ind i en kulørt verden af flyvende mintpastiller og farverige historier starter dog et helt andet sted, nemlig i byen Washington DC i året 1952:

"I en periode på ti dage i sommeren 1952 blev Washington, D.C. på det nærmeste invaderet af ufoer. Radaroperatører, lufthavnspersonale og trafik- og jagerpiloter observerede ukendte objekter. De mange observationer skabte avisoverskrifter Jorden rundt."

Med disse ord indleder SUFOI's formand Kim Møller Hansen beskrivelsen af en af ufohistoriens mest kendte sager i bogen [Project Saucer – Da ufomyten blev skabt](#).

Observationerne i Washington DC blev omtalt i aviserne i store dele af verden, inklusive i Danmark, hvor Jyllands-Posten bragte denne notits om det amerikanske "tallerkenspøgeri" den 7. august 1952.

Det hele begyndte først på natten til den 20. juli 1952, hvor syv ukendte radarmål blev registreret fra Washington National Airport.

Målene blev registreret på både militære og civile radarer, og der blev også rapporteret om visuelle observationer – blandt andet fra det civile passagerfly Capitol Airlines Flight 807. Her fortalte flykaptajnen, at han så syv objekter, der blev beskrevet som "stjernesked uden haler".

Lysene på radarerne så ud til at bevæge sig på mystiske måder. På et tidspunkt flyttede de sig hurtigt fra et sted til et andet, og det blev skønnet, at de fløj væk fra området ved Washington DC med en hastighed på omkring 10.000 km/t. En hastighed, som ligger langt højere, end noget kendt fly kan flyve – selv den dag i dag.

Ved to-tiden blev en gruppe jagerfly sendt afsted for at undersøge radarmålene. De vendte dog tilbage til Andrews Air Force Base uden at have set noget.

Hele scenariet gentog sig natten mellem den 26. og 27. juli 1952.

Stemningen blandt både det civile og militære personale synes til tider at have været højspændt. For eksempel berettede flyvelederen i kontrollårnet på Andrews Air Force Base til forskerne fra Colorado Universitetet, der udarbejdede den såkaldte Condon-rapport fra 1968:

”En pilot (som befandt sig i kontrolltårnet, red.) blev ophidset under samtalen og råbte pludseligt at ’der er der en’. Jeg så et stjernesked bevæge sig fra lige over hovedet og en kort distance mod syd og brænde ud. Omkring to minutter senere sagde (piloten): ’Der er en anden en; så du det orange skær mod syd?’ Jeg svarede, at jeg mente, at jeg havde set det, men han pegede mod syd, og jeg havde kigget mod sydvest.” (Citat fra Condon-rapporten – her oversat fra engelsk til dansk af forfatteren til denne artikel).

Det fremgår i øvrigt indirekte af flyvelederens beskrivelse til Condon-rapporten, at han selv var tilbøjelig til at mene, at de visuelle observationer skyldtes kendte fænomener som meteorer og stjerner og derfor næppe havde noget at gøre med radarmålene.

Condon-rapportens analyser pegede desuden på, at usædvanlige vejrforhold kunne have forårsaget brydning af radarsignalerne, så radarerne viste objekter, der befandt sig helt andre steder end dér, hvor de blev set på skærmene. Det vil sige falske radarekkoer.

Nimitz-hændelsen

Nu spoler vi tiden 52 år frem og lander i 2004. Her finder en række hændelser sted, som involverer både radarregistreringer og visuelle observationer – samt en infrarød optagelse – af usædvanlige fænomener.

Ligesom i Washington i 1952 strækker det sig over flere dage og giver anledning til en del ophidselse blandt det involverede personel.

Denne gang er scenen for begivenhederne dog Stillehavet ud for Californiens kyst. Her befandt sig i dagene omkring den 10. til den 15. november to fartøjer fra den amerikanske flåde 80-200 km sydvest for San Diego: hangarskibet USS Nimitz og missilkrydseren USS Princeton. Begge fartøjer indgik i den amerikanske flådes Carrier Strike Group 11 (CSG-11), som er en kampenhed bestående af skibe, jagerfly og ubåde, der udfører militære operationer som en samlet enhed.

CSG-11 gennemførte i disse dage en militærøvelse inden dens udsendelse til Mellemøsten. Øvelsen blev dog forstyrret flere gange af usædvanlige begivenheder.

*Hangarskibet USS Nimitz.
(Foto: United States Navy)*

Den mest kendte hændelse fandt sted den 14. november 2004 og er efterfølgende blevet døbt "TicTac ufoen".

Men allerede i dagene op til den 14. november havde radaroperatørerne på USS Princeton registreret grupper af 8-20 uidentificerede radarmål, der bevægede sig på besynderlig vis hen over øvelsesområdet. Målene syntes at bevæge sig i stor højde mod syd med en fart af ca. 185 km/timen. Der blev dog ikke foretaget noget videre for at undersøge fænomenets oprindelse, og der blev heller ikke observeret noget visuelt. Historien om radarregistreringerne rygtedes dog hurtigt blandt besætningerne på USS Princeton og USS Nimitz.

Den 14. november indtraf så den hændelse, som efterfølgende har fået stor opmærksomhed i forbindelse med "Pentagon-sagen". Eller rettere: Der var faktisk tale om to forskellige hændelser, der dog ofte sættes i direkte forbindelse med hinanden. Dels en visuel observation, dels en optagelse med et infrarødt kamera.

Det hele startede om morgenen, hvor radaroperatørerne på USS Nimitz og USS Princeton igen registrerede usædvanlige mål på radarerne. Denne gang var der tale om 14 radarmål, som bevægede sig mere end 20 km over havets overflade.

Senior Chief Kevin Day udgør den centrale kilde for historien om radarmålenes bevægelsesmønstre. Han beretter, at de 14 radarmål pludseligt – på mindre end et sekund – bevægede sig ned fra 20 kilometers højde til forskellige højder på mellem 15 meter og ca. 8,5 km over havets overflade.

Radarmålenes nye højde blev vurderet til at udgøre en risiko for en luftøvelse, som skulle starte inden for ganske få timer. Det blev derfor besluttet at dirigere jagerfly til det nærmeste radarmål. Flådepiloten David Fravor befandt sig i et af disse fly, og det er hans oplevelse, som senere er blevet kendt som TicTac-ufoen.

David Fravor har fortalt, at han fra en højde af ca. 6 km først så en "forstyrrelse" på havoverfladen. Senere fik han – og piloterne på et andet F-18 Super Hornet fly – så øje på det objekt, som Fravor efterfølgende beskrev som TicTac-formet. Det vil sige aflangt og med afrundede ender – lidt ligesom en TicTac-mintpastil.

Ifølge Fravor befandt objektet sig 15 meter over det sted på havoverfladen, som virkede oprørt. Objektets bevægelse var, ifølge Fravor, uregelmæssig eller "flakkende", og han vurderede størrelsen til ca. 17 meter.

🕒 *Flådepiloten David Fravor er i offentligheden kendt for observationen af TicTac-ufoen i 2004.*

Efter at have observeret objektet en kort stund besluttede Fravor at flyve ned mod det for at undersøge det nærmere. Imens blev det andet Super Hornet fly, styret af piloten Jim Slight, i 20 km's højde.

Da Fravor bevægede sig ned mod objektet, begyndte det at stige opad for til sidst at forsvinde med stor fart mod syd. Ifølge Fravor accelererede objektet ud af syne på mindre end et sekund. Herefter vendte de to jagerfly tilbage til USS Nimitz.

Senere på dagen registrerede et andet F-18 fly et radarmål, som det samtidig filmede med flyets ATFLIR-instrument, der bl.a. registrerer infrarødt og visuelt lys. Optagelsen herfra – døbt FLIR-videoen – er senere blevet kendt som en af de frivogne Pentagon-videoer og udgør i dag den anden af de kendte hændelser fra den 14. november.

Videoen omtales også nogle gange som TicTac-videoen med henvisning til Fravors beskrivelse af formen på det objekt, han observerede tidligere på dagen. Det er dog langt fra givet, at der er tale om samme fænomen – og blandt andre skeptikeren Mick West har argumenteret for, at der snarere er tale om et andet jagerfly, som har befundet sig langt væk.

Først kendt mange år senere

🕒 Her ses et screenshot fra FLIR-videoen. Diskussionen om videoen koncentrerer sig især om de sidste sekunder af den 1 minutter og 16 sekunder lange optagelse. Her ses det tilsyneladende aflange objekt at bevæge sig hurtigt fra centrum af billedet og ud af syne mod venstre (vist her). Dette er blevet fortolket som at objektet accelererede hurtigt mod venstre og ud af billedet. Andre argumenterer dog for, at bevægelsen skyldes, at ATFLIR-kameraet på F-18 flyet tabte dets "tracking" af objektet.

Dette er i grove træk Nimitz-hændelsens forløb. Det er dog først mange år senere, at den kom til offentlighedens kendskab. FLIR-optagelsen slap ganske vist ud allerede få år efter hændelsen, men det var først med en artikel fra 2015 på hjemmesiden FighterSweep.com, at historien bag optagelsen blev kendt.

Det var dog ikke før New York Times-artiklerne om det amerikanske forsvars støtte til ufo-efterforskning i 2017, at der for alvor kom opmærksomhed om videoen og de øvrige begivenheder. Ikke mindst et New York Times-interview med David Fravor var med til at katapultere hændelserne den 14. november 2004 op til næsten herostratisk berømmelse.

Når man dykker lidt ned i Nimitz-hændelsen, viser der sig dog hurtigt en hel del usikkerheder omkring de konkrete detaljer i hændelsesforløbet. Detaljerne afhænger ofte af, hvilke kilder man læser – og hvornår de involverede personer har udtalt sig.

Således har skeptikeren Joe Nickell bemærket i en artikel i det amerikanske tidsskrift Skeptical Inquirer i 2018, at Fravors egen beskrivelse af hændelsen har ændret sig flere gange på tværs af de interviews, han har givet. Helt i begyndelsen var der faktisk historier om, at det var David Fravor selv, der havde fløjet i det fly, som optog FLIR-videoen. Efterfølgende synes det dog slået fast, at der var tale om en anden pilot ved navn Chad Underwood.

Disse usikkerheder og de indbyrdes modstridende oplysninger er med til at mudre billedet af, hvad der rent faktisk foregik i dagene omkring den 14. november 2004, og det gør det i det hele taget vanskeligt at komme med nagelfaste vurderinger af hændelsernes validitet og mulige forklaringer.

Eller som Joe Nickell formulerer det i artiklen fra Skeptical Inquirer: "Efterforskere kan næppe forventes at kunne forklare en hændelse, når det påståede præsenteres med så store selvmodsigelser og ufuldstændige og usammenhængende beretninger."

Det er i den sammenhæng også værd at bemærke, at øjenvitnerne først blev interviewet, mere end ti år efter at begivenhederne udspillede sig i Stillehavet. Det er derfor næppe så underligt, at der vil være forskellige udlægninger af de samme begivenheder, da hukommelsen ændrer sig over så lang tid.

Dertil kommer, at hurlumhejet omkring offentliggørelsen af Pentagons undersøgelser og videoer efterlader et mildt sagt blandet indtryk af lødigheden af de mange historier, som fulgte i kølvandet på New York Times-artiklerne fra 2017 – heriblandt Nimitz-hændelsen. Ikke mindst har en række mere eller mindre kulørte personligheder gjort en ihærdig indsats for at holde medie-gryden i kog. Heriblandt journalisten og forfatteren Leslie Kean, den tidligere chef for det amerikanske militærs hemmelige ufoefterforskningsprogram AATIP, Luis Elizondo, og eks-rockmusiker, millionær og ufoentusiast Tom DeLonge. SUFOI's Henning Dethlefsen har tidligere beskrevet dette persongalleri bag de seneste års megen [medieopmærksomhed](#).

Blandt andet har DeLonges firma To The Stars Academy stået bag produktionen af History Channel tv-serien *Unidentified: Inside America's UFO Investigation* fra 2020, med Luis Elizondo som vært, og hvor ikke mindst Nimitz-hændelsen har en prominent placering. Serien blev i foråret 2022 også vist på DR's app DRTV under titlen *UFO: De tophemmelige rapporter*.

Fravær af grundige studier

For mit eget vedkommende har jeg længe kun fulgt den amerikanske virak med et halvt øje. Dels fordi det mest af alt forekommer mig at være et farverigt medieshow, dygtigt orkestreret af en håndfuld af personer centreret omkring blandt andet Leslie Kean, Luis Elizondo og Tom DeLonge, og dels fordi mange af historierne har været meget tyndbenede, hvad angår dokumentationen.

Ofte er der kun en videooptagelse at forholde sig til, uden nogen form for baggrundsoplysninger om hændelsen. På et sådant grundlag er det selvsagt umuligt at vurdere, om der virkelig har været noget mystisk på færde, eller om det har en simpel forklaring. Læg så hertil, at mange af hændelserne ligner noget, vi har set flere gange tidligere i ufohistorien, siden denne blev skudt i gang den 24. juni 1947 med Kenneth Arnolds observation af ni lysende skiver over bjergkæden Mount Rainer i staten Washington. For eksempel er radarvisuelle observationer bestemt ikke noget nyt – sådan som fx Washington-sagen fra 1952 viser.

I det hele taget har der gennem ufohistorien været mange eksempler på, at også militærfolk og piloter er blevet snydt af kendte himmelfænomener. Det er et faktum, som modsiger de mange, der har en tendens til at tillægge observationer foretaget af militærfolk og andre myndigheds personer en særlig vægt. Der er ingen grund til at tro, at piloter i udgangspunktet er mere pålidelige observatører end de fleste andre.

Så med hånden på hjertet må jeg indrømme, at jeg ikke har fundet de mange historier og halve rygter fra landet "over there" værd at bruge megen tid på. Der findes godt nok tonsvis af hjemmesider, podcasts og YouTube-videoer, som diskuterer sagerne – men desværre ofte uden at gøre nogen klogere. Meget beror på spekulationer og antagelser, som ikke kan efterprøves med konkrete og tilgængelige data.

For mit eget vedkommende har jeg mest af alt savnet én samlet og grundig fremstilling og analyse af hændelserne, herunder Nimitz-sagen. Det vil sige en samlet analyse, hvor nogen graver sig langt ned i materialet og afklarer, hvad der reelt er op og ned på de mange historier, og systematisk gennemgår mulige forklaringer på hændelserne. Som svar på mine beklagelser over manglen på grundige studier af fx Nimitz-hændelsen, sendte Kim Møller Hansen mig et link til en rapport om Nimitz-hændelsen. Rapporten var på 270 sider (hvoraf langt det meste dog er bilag) og indeholdt en række beregninger mv. Med linket fra Kim fulgte også spørgsmålet, om det var noget, jeg kunne have lyst til at kigge nærmere på og vurdere kvaliteten af?

Jeg bed på krogen, og det er forklaringen på, at jeg – trods min generelle frygt for at spille tiden på det amerikanske Pentagon-cirkus – alligevel har brugt nogle dage af årets sommerferie på at grave mig ned i ikke kun rapporten, men også Nimitz-hændelsen mere generelt.

SCU-rapport: Ikke et kendt fænomen

Rapporten er udgivet i 2019 med titlen [A Forensic Analysis of Navy Carrier Strike Group Eleven's Encounter with an Anomalous Aerial Vehicle](#) og er udarbejdet af organisationen Scientific Coalition for ufology (SCU).

Studiet, der ligger til grund for rapporten, er udført af en række medlemmer af SCU. Heriblandt Robert Powell, som er uddannet kemiker og har arbejdet inden for udviklingen af halvledere og nanoteknologi. Han har desuden været efterforskningsleder for den amerikanske ufo-organisation MUFON i årene fra 2007 til 2017.

🕒 Forsiden af rapporten fra 2019 om Nimitz-hændelsen udgivet af Scientific Coalition for Ufology.

SCU-rapporten fokuserer alene på Nimitz-hændelsen, hvilket også synes at være den bedst dokumenterede af Pentagon-sagerne. Nimitz-hændelsen er på mange måder kronjuvelen for de mange, som er af den overbevisning, at det amerikanske militær har registreret fremmede og intelligentstyrede objekter i Jordens luftrum.

Rapportens analyse bygger på tilgængelige oplysninger og interviews udført af dens forfattere – primært i form af diverse øjenvideberetninger fra piloter og radaroperatører. Derudover indgår også enkelte frigivne dokumenter fra flåden samt FLIR-videoen i analysen. Rapportens forfattere tillægger imidlertid ikke sidstnævnte en så central rolle som øjenvideberetningerne.

På baggrund af disse data gennemføres en række beregninger, som leder frem til den konklusion, at de observerede fænomener udførte accelerationer med en g-påvirkning på mellem 40 g og helt op til flere tusind g. Det er en kraftpåvirkning langt ud over, hvad mennesker kan overleve, og ingen fly kan i dag udføre accelerationer, der kommer endog i nærheden af 40 g.

Ud fra disse analyser konkluderer rapportens forfattere derfor, at de observerede genstande har udført bevægelser, som ingen kendt (jordisk) teknologi kan udføre. De går endda så langt som til at konkludere, at der var tale om et objekt, der blev kontrolleret intelligent (underforstået: af en ikke-menneskelig intelligens).

12.823 g

Et af eksemplerne på rapportens beregninger baserer sig på David Fravors beskrivelse af, at TicTac-ufoen accelererede og var "ude af syne" på under ét sekund. Ud fra piloternes bedømmelse af objektets størrelse (ca. 13-20 meter), beregner forfatterne, hvor langt et objekt af denne størrelse skal bevæge sig, før det ikke længere kan ses med det blotte øje. De når frem til, at hvis det var 20 meter i længden, ville det skulle bevæge sig ud på en afstand af 63 km. Med piloternes vurdering af, at objektet forsvandt ud af syne på højst et sekund, vil det altså sige – ifølge rapportens forfattere – at det skulle have bevæget sig op til 63 km på kun et sekund. Dette omregner forfatterne så til en gennemsnitlig g-påvirkning på 12.823 g. Selv med mere forsigtige antagelser om varighed og afstand, når forfatterne stadig frem til en kraftpåvirkning på 800 g eller mere.

Man kunne her i parentes indskyde, at det forekommer urealistisk, at man vitterlig skulle kunne skelne et objekt på størrelse med en ledbus på 60 kilometers afstand. Det svarer til, at man står i Viborg og ser en ledbus passere banegården i Aarhus. Det må mindst forudsætte et usædvanligt klart vejr og lysforhold, der sikrer de mest optimale observationsforhold.

Undersøgelsens kvalitet?

Formuleringerne i rapporten indikerer, at forfatterne i udgangspunktet antager, at der findes flyvende objekter i Jordens atmosfære, som er intelligent styrede (og ikke-menneskeskabte), og som lejlighedsvist registreres af militæret.

Men ser man bort fra det, forekommer rapportens tilgang på mange måder både systematisk og grundig. Der fremlægges en række beregninger af fx hastigheder og accelerationer, og antagelserne bag disse beregninger beskrives. På sæt og vis er der ikke noget teknisk galt med rapporten.

Rapportens analyser bygger dog på nogle mere grundlæggende og implicite antagelser, som i høj grad kan problematiseres. Vigtigst er den underforståede antagelse om, at der var tale om et fysisk fænomen, samt at det var det samme fænomen, der blev registreret på radaren fra de to flådeskibe,

observeret af piloterne og senere filmet med ATFLIR-kameraet. Det er især gennem sammenkoblingen af disse tre separate hændelser, at Nimitz-hændelsen opnår en høj grad af besynderlighed.

Rapporten diskuterer faktisk slet ikke den mulighed, at der kunne være tale om to eller tre uafhængige fænomener, som forårsagede radarregistreringerne, de visuelle observationer og FLIR-videoen. Det er en alvorlig svaghed for analysen og konklusionen, da der tidligere har været eksempler på sammenkædning af uafhængige fænomener ved radarvisuelle observationer (fx Washington-sagen fra 1952).

Et andet overordnet kritikpunkt er, at rapportens analyser og konklusioner primært bygger på øjenvidners beretninger om en hændelse, der fandt sted mere end ti år tidligere.

Beregningerne af acceleration og hastighed af TicTac-ufoen, set af Fravor og Slight, er endvidere udelukkende baseret på disse piloters – og især Fravors – oplevelse af afstanden til TicTac-objektet og dets bevægelse. Her må man dog rejse alvorlig tvivl om sikkerheden af disse oplevelser og deres genkaldelse mange år senere.

Med beregningerne fæstner SCU-rapportens forfattere altså stor tillid til hukommelsens sikkerhed hos piloterne såvel som deres evne til at vurdere afstand, størrelse og tid. Eksempelvis bygger de førnævnte beregninger af accelerationen i udgangspunktet på Fravors vurdering af objektets faktiske størrelse som ca. 17 meter. En vurdering, som han angiveligt foretog fra en højde af 6 km over havoverfladen!

Det forekommer ikke plausibelt, at man kan vurdere et objekts faktiske størrelse og højde over havoverfladen fra en højde af 6 km. Dermed kan man sætte et stort spørgsmålstejn ved pålideligheden af disse vurderinger – og dermed også ved beregningerne, som baserer sig på dem. Det virker som noget af en undladelsessynd, at SCU-rapporten slet ikke diskuterer pålideligheden af disse vurderinger.

Denne kritik rejser også spørgsmålet om, hvorvidt TicTac-ufoen virkelig befandt sig lige over havoverfladen, sådan som Fravor oplevede det? Hvis i stedet objektet befandt sig noget højere oppe, ville det have stor betydning for fortolkningen af Fravors beskrivelse af det, der skete, da han prøvede at nå ned til ufoen fra 6 kilometers højde.

Hvis nu objektet i virkeligheden befandt sig et sted midt imellem havet og Fravors højde, kunne dette meget vel forklare, hvorfor Fravor oplevede, at objektet begyndte at flyve op imod og passerede over ham, da han manøvrerede sit fly ned mod det. Og hvis man yderligere forestiller sig, at objektet slet ikke var så stort, som Fravor og Slight vurderede, ville det også have betydning for SCU-rapportens beregninger af, hvor hurtigt det må have bevæget sig for at forsvinde ud af syne på kort tid.

Når SCU-rapporten slet ikke diskuterer denne mulighed, synes det at afspejle to ting: 1) En generelt manglende viden om visuel perception og visuelle illusioner. 2) Forfatterernes forudgående antagelse om eksistensen af "ægte mystiske og ikke-menneskeskabte" objekter i atmosfæren.

Naiv tilgang

I det hele taget virker rapportens tilgang til og behandling af øjenvidneberetningerne naiv. Når man som SUFOI har mange års erfaring med at indsamle og undersøge observatørers beretninger om

himmelfænomener, kan det især undre, at SCU-rapporten så ukritisk tager øjenvidneskildringerne for pålydende og uden en kritisk diskussion heraf.

Et andet eksempel på et kritisk punkt, der ikke diskuteres i rapporten, er, hvorvidt samtalerne mellem piloter og besætningsmedlemmer på skibene USS Nimitz og USS Princeton kan have påvirket øjenvidnernes erindring af hændelserne. Som nævnt tidligere, var det almindelig kendt på USS Nimitz og USS Princeton i dagene op til den 14. november, at der blev observeret underlige mål på skibenes radarer.

David Fravor fortæller selv i sit interview med SCU, at han fik mange kommentarer med på vejen om hans ufo-oplevelse, da han efter mødet med TicTac-ufoen vendte tilbage til USS Nimitz. Endvidere bemærkes det i SCU-rapporten, at FLIR-videoen blev delt vidt og bredt blandt besætningsmedlemmerne på i hvert fald USS Princeton (og sandsynligvis også USS Nimitz).

Alt i alt virker det sandsynligt, at hændelserne har været et varmt samtaleemne blandt besætningsmedlemmerne – og det virker derfor ikke umuligt, at de centrale øjenvidners senere erindring af hændelserne kan have været påvirket af denne snak.

Ufo-kuller på skibet?

I hvilket omfang har den megen snak om de mystiske radarmål været med til at forme de efterfølgende hændelser den 14. november? Og i det hele taget medvirket til at skabe en fælles fortolkningsramme blandt besætning og piloter for deres oplevelser under øvelsen i Stillehavet? Kan der have været en stemning af ufomani på skibene i de dage, som kan have forstærket de individuelle oplevelser og givet dem alle en fælles, overordnet fortolkning som et og samme mystiske fænomen?

Disse spørgsmål er det desværre ikke muligt at give et sikkert svar på ud fra det foreliggende materiale. Men der er elementer i beskrivelserne, som leder tankerne hen på muligheden af en form for kollektiv skabelse og påvirkning af oplevelserne.

Om ikke andet, så må de indledende dages observationer af ukendte radarmål have "tunet" både radaroperatørernes og piloternes opmærksomhed ind på mystiske ting på himlen. Og dermed, måske, gjort dem mere sårbare for at lade sig vildlede af kendte fænomener, som de ellers – under andre omstændigheder – ikke ville have bemærket.

Var det besværet værd?

Spørgsmålet om kvaliteten af SCU-rapportens analyser og konklusioner kan, når alt kommer til alt, koges ned til spørgsmålet om, hvor stor tillid man har til øjenvidneberetningerne som objektive skildringer af det, der faktisk skete i dagene mellem den 10. og 14. november 2004. SCU-rapporten tillægger disse beretninger en høj grad af gyldighed og foretager herudfra en lang række beregninger, som teknisk set forekommer korrekte. Men begynder man først at kradsede lidt i sagen, så forekommer SCU-rapportens tilgang til øjenvidneberetningernes objektive værdi at være noget naiv, ligesom en kritisk diskussion heraf er fraværende.

🟢 Eks-rockmusikeren, millionæren og tv-produceren Tom DeLonge (tv.) og den tidligere efterretningsagent Luis Elizondo udgør en del af den personkreds, som i høj grad er med til at holde historierne om Pentagon-sagerne i live. Blandt andet gennem History Channel-serien *Unidentified: Inside America's UFO Investigation*, hvor DeLonge var producer og Elizondo en gennemgående vært.

Med afsæt i SUFOI's mangeårige erfaring med at undersøge observatørers oplevelser af lys på himlen, må jeg indrømme, at jeg forholder mig skeptisk i forhold til, om det er muligt at drage så nagelfaste konklusioner på baggrund af folks erindringer om hændelser, der fandt sted mere end ti år tidligere. Jeg mener derfor ikke, at SCU-rapporten fremfører noget uigendriveligt bevis for, at der virkelig befandt sig objekter i luften over Stillehavet i november 2004, som udførte bevægelser ud over, hvad kendte naturlige og menneskeskabte genstande kan gøre.

Omvendt kan man dog heller ikke konkludere, at der ikke befandt sig sådanne fænomener over Stillehavet i de novemberdage. Dertil er det tilgængelige datamateriale for spinkelt og usikkert.

I det hele taget er det et stort problem, at der ikke foreligger et særligt omfattende materiale om Nimitz-hændelsen eller de øvrige hændelser, der fulgte i kølvandet på New York Times-artiklerne fra 2017.

Vi kommer næppe en endelig afklaring nærmere, før der kommer mere substans på bordet. Dette bringer mig samtidig tilbage til anledningen for denne artikel, som var ønsket om mere dybtgående afdækninger og analyser af de seneste års mange amerikanske sager.

SCU-rapporten er tydeligvis ikke svaret på dette ønske, og den har ikke ændret min generelle oplevelse af, at de nye sager fra USA har mere at gøre med fest og farver end egentlig tyngde og indhold. Heller ikke på det punkt adskiller Pentagon-sagerne sig fra, hvad vi tidligere har set i ufohistorien.

Jeg vil derfor koncentrere energien om andre mere interessante emner indtil der – måske, måske ikke – kommer mere dybtgående studier på banen.

Kilder

- Kim Møller Hansen: *Project Saucer – Da ufomyten blev skabt*, SUFOI 2015
- Eugen Semitjov: *De ufattelige ufoer*, A & K Borgen 1979
- Edward U. Condon: *The final report of the Scientific Study of Unidentified Flying Objects*, Bantam Books 1969.
- Robert Powell m.fl.: *A Forensic Analysis of Nave Carrier Strike Group Eleven's Encounter with an Anomalous Aerial Vehicle*, Scientific Coalition for Ufology 2019
- The Black Vault Podcast. *Episode #73 – Robert Powell and Mick West on the Nimitz UFO Encounter*
- Paco Chierici: *There I was: The X-files Edition*, FighterSweep, 14. marts 2015
- Joe Nickell: *Navy Pilot's 2004 UFO: A Comedy of Errors*, Skeptical Inquirer, nr. 3, årg. 42, 2018

Læsetips mellem himmel og jord

Under denne overskrift forsøger vi at udvælge de mest interessante af tidens historier med relation til ufomyten. Der vil forhåbentlig blive gengivet historier af en vis underholdningsværdi og historier, som vi alle kan blive klogere af – måske begge dele samtidig.

Af Kim Møller Hansen

Fra fremmede rumskibe til droner

Siden den 16. december 2017 og artiklen "Glowing Auras and 'Black Money': The Pentagon's Mysterious U.F.O. Program" skrevet af tre journalister, hvoraf den ene, Leslie Kean, har personlige interesser i at holde rumskibene flyvende, har The New York Times dyrket besøg udefra og trukket gamle heste rundt i ufo-manegen.

The New York Times bliver i journalistiske kredse opfattet som en seriøs kilde og en ledestjerne – også ifm. ufoer – og alverdens medier, youtubere og podcast-værter har grebet stafetten og de letkøbte historier og er blevet inspireret til selv at bidrage til det ufoverdensbillede, som New York Times

har lanceret: "Piloter og flådens ansatte har ufooplevelser og optaget 'mystiske' film. Pentagon har undersøgt sagerne i al hemmelighed, men savner sikre forklaringer. Ergo får Jorden besøg udefra". Det er identisk med den tilgang til folks ufooplevelser og tolkningen af dem, som var fremherskende fra midten af 1950'erne og helt frem til Condon-rapporten i 1969 – altså en tilgang til ufomyten, som, SUFOI mener, burde være fortid og i dag ikke bidrager med noget overraskende nyt til vores viden om ufomyten.

I skrivende stund (7. december 2022) venter mange spændte på den årlige uforapport fra Avril Haines, Director of National Intelligence (DNI). Rapporten til Kongressen skulle være offentliggjort ultimo oktober, men er blevet forsinket. Det har dog ikke forhindret anonyme Pentagon-kilder i at lække nogle af de vigtigste resultater til medierne, bl.a. [New York Times](#) og [ABC News](#), som kan oplyse, at:

- De fleste observationer kan forklares som udenlandske droner, balloner og affald i luften.
- GoFast-videoen ser ud til at vise et objekt, der bevæger sig med en enorm hastighed. Men forsvarrets analyse afslører, at det er en illusion skabt af observationsvinklen mod havoverfladen. Ifølge Pentagon-beregninger bevæger objektet sig med kun omkring 30 miles i timen.
- Gimbal-videoen viser en genstand, der ser ud til at dreje eller snurre rundt. Militære embedsmænd mener nu, at optikken i den klassificerede billedsensor, designet til at hjælpe med at målrette våbenudstyr i jagerfly, får objektet til at se ud, som om det bevæger sig på en mærkelig måde.
- Mange af de 144 observationer, der er nævnt i Pentagons første rapport (fra 25. juni 2021) til Kongressen med titlen "Preliminary Assessment: Unidentified Aerial Phenomena", skyldtes kinesiske droner. Vi får at vide, at Pentagon ikke ville nævne dette tidligere, fordi forsvarret ikke ønskede, at kineserne eller efterretningsfolk i andre lande skulle vide, at USA havde opdaget deres droner. Mon ikke kineserne allerede havde regnet ud, når de læste de mange artikler om ufooplevelser blandt jagerpiloter og flådens folk, at deres droner var blevet opdaget? Hvilket betyder, at der i sommeren 2021 ikke var nogen reel grund til ikke at frigive oplysningerne om, at Pentagon vidste, at droner var en hovedkilde til de mange ufooplevelser.

Disse forskere skal studere ufoer for NASA

Den 21. oktober 2022 oplyste [NASA](#), hvilke 16 forskere, der indgår i NASA's studie af ufoer.

SUFOI's næstformand, Toke Haunstrup, har set nærmere på de 16 personer i NASA's ufo-team og udtaler:

"Bemærk, at på nær en enkelt deltager (Jen Buss), så kommer alle medlemmer i undersøgelsesteamet fra tekniske og naturvidenskabelige discipliner. Og Jen Buss er ekspert i politiske studier og strategisk planlægning (hvad det så mere præcist har at gøre med deres undersøgelser af indberetninger). Dvs. at medmindre der er nogen af deltagerne, som har interesseret sig for de kulturelle, sociologiske eller psykologiske sider af ufo-fænomenet 'i deres fritid', så er disse vinkler ikke repræsenteret i NASA-studiet. Ergo er der gode chancer for, at de ikke rigtig når til nogen klare konklusioner."

(Illustration: pizar-kestrup/Pixabay)

Hvad er der egentlig med det der Calvine ufo-billede?

Efter at have været hemmeligholdt i mere end 30 år, dukkede der pludselig et eksemplar op af det næsten sagnomspundne Calvine ufo-foto fra 1990. Ja, faktisk er billedet det mindst mystiske ved den historie. Det virkelig underlige er, hvorfor navnene på vidnerne skal holdes hemmelige indtil 2076! Hvad er det dog, der er på det billede?

Af Benny Christen Grandahl

Her ses en indscannet version af det Calvine-billede, som dukkede op i starten af august 2022 – næsten præcis 32 år efter hændelsen fandt sted. (Foto: With permission of Sheffield Hallam University/Craig Lindsay)

En af de største – hvis ikke den største – begivenhed på den europæiske ufo-scene denne sommer, har nok været fremkomsten af en papirkopi af et af de ellers formodede hemmeligholdte seks ufo-billeder, som blev taget af to unge kokke på vandretur nær landsbyen Calvine i det skotske højland tilbage i august 1990.

Samtidig står alle uforstående overfor, hvorfor den britiske efterretningstjeneste i 2021 valgte at forlænge hemmeligholdelsen af identiteten på de to kokke helt frem til 2076. Altså til efter de to observatører sandsynligvis vil være døde eller er blevet pænt over de 100 år.

Det hele lyder meget mystisk. Så lad os dykke ned i, hvad vi ved, og hvad vi ikke ved. Samt se på nogle af de bud, som er kommet på, hvad det er, der kan ses på det lækkede fotografi.

Historien bag selve observationen

Selve observationen og optagelsen af de seks billeder foregik sidst på aftenen den 4. august 1990. Her besluttede to unge kokke at afslutte deres arbejdsdag med at køre ca. 20 km i bil fra det hotel, de arbejdede på i landsbyen Pitlochry i Skotland for at tage på vandretur i Cairngorms National Park.

Omkring kl. 21 – altså kun små 20 minutter før solnedgang – gjorde de holdt et sted i nærheden af landsbyen Calvine. Herfra gik de ind i det smukke landskab i nationalparken.

De havde dog ikke gået længe, før de opdagede et underligt og meget stort rombeformet objekt på himlen. De vurderede objektet til at være omkring 30 meter langt og blev så forskrækkede over det, at de sprang over et hegn og krøb i skjul bag nogle buske.

Det underlige ved det var, at objektet var helt lydløst. Stilheden blev dog snart brudt af et par – sandsynligvis Harrier GR.7 – jagerfly, som kom drønende for at se på objektet. Og mens det ene fly cirklede en gang rundt om det mystiske fartøj, tog kokkene så seks billeder af optrinet med et kamera, som de havde taget med på turen. Derefter fløj objektet lodret op i luften og forsvandt i høj fart – ligeledes helt lydløst.

Overbeviste om, at de netop havde taget billeder af en ufo, skyndte de sig at få fremkaldt billederne og køre til Skotlands største avis, Scottish Daily Record, med både dem og negativerne. Men avisen bragte aldrig billederne. I stedet sendte avisen dem direkte til det britiske forsvarsministerium. Og derefter forsvandt både billederne og alle oplysninger om, hvem de to unge kokke var. Sådant havde det nok også fortsat med at være, hvis det ikke var for den tidligere embedsmand Nick Pope, som var ansat i forsvarsministeriets ”ufo-kontor”, da billederne indløb.

Nick Pope og Calvine-billederne

Nick Pope omtaler billederne i sin bog *Open Skies, Closed Minds* fra 1996 og har siden flere gange fortalt om, hvordan hans chef fik et af billederne blæst op i plakatstørrelse og hængte det op på en væg i ufo-kontoret.

Der hang det så, indtil chefen selv tog det ned igen og lagde det i en aflåst skuffe i sit skrivebord. Hvorefter billederne efterhånden gik i glemmebogen og forsvandt. Senere fik Nick Pope dog en kunstner til at fremstille et billede af hændelsen, sådan som han huskede de oprindelige billeder ud fra hukommelsen.

I 2009 blev et dokument, som omhandler modtagelsen af billederne, afklassificeret sammen med en dårligt kopieret sort/hvid skitse af, hvordan det ene af billederne så ud. Alle navngivne personnavne var dog streget ud.

Den mystiske hemmeligholdelse

Historien om Calvine-ufoen og de tilhørende fotos har i mange år interesseret dr. David Clarke. Han er journalist af uddannelse og Associated Professor hos Department of Media Arts and Communication, School of Social Sciences på Sheffield Hallam University i England.

Clarke har en livslang interesse for folkløse, overnaturlige fænomener og ekstraordinære personlige oplevelser – herunder også ufo-observationer. Hans tilgang til ufoer er skeptisk og minder på mange måder om den, som SUFOI også har i dag. Af flere omgange har han forsøgt at få gravet billederne af Calvine-ufoen op. Uden held.

Så som årene gik, satte han mere og mere sin lid til at få dem at se, når de og vidnernes identitet efter planen ville blive offentliggjort i 2020. For i Storbritannien gælder hemmeligholdelsen af

personoplysninger normalt kun i 30 år. Derfor blev Clarke meget overrasket, da forsvarsministeriet uden varsel valgte at forlænge hemmeligholdelsen af observatørernes navne indtil 1. januar 2076!

Så selv om de to unge kokke måske kun havde været et sted først i 20'erne, da de observerede det mærkelige og ret store objekt i 1990, ville de højst sandsynligt være døde og borte, den dag deres navne kunne få lov til at blive offentliggjort.

Selv synes forsvarsministeriet ikke, at der er noget ekstraordinært ved forlængelsen. Ifølge et svar på en Freedom of Information-henvendelse til The National Archives – en britisk pendant til Rigsarkivet – er det ikke ualmindeligt at hemmeligholde personoplysninger i op til 100 år, efter en given hændelse har fundet sted.

Clarke var ikke ene om at undres. Særligt de mennesker, som mener, at her er tale om en vaskeægte ufo, var helt oppe at ringe. Og set fra denne skribents verdenshjørne virker det da også meget mystisk og uforståeligt – ja, det er nok nærmest det mest besynderlige ved hele denne historie.

Dokumentet, som beskriver modtagelsen af Calvine-billederne hos det britiske forsvar, afklassificeret i 2009. (Foto: The National Archives, UK) ➔

Og så bliver det endnu mærkeligere

Men det skal blive endnu mere besynderligt. For i selvsamme svar fra The National Archives står der, at "the original negatives were returned to the Scottish Daily Record". Altså burde den skotske tabloidavis ligge inde med disse negativer og kunne i princippet offentliggøre dem, hvornår det skulle være.

Altså må billederne åbenbart ikke være klassificerede længere. Det er kun navnene på de involverede parter, som skal holdes hemmelige. For hvorfor skulle Forsvarsministeriet ellers have udleveret negativerne til avisen?

Men ifølge The Scottish Daily Record er negativerne bare for længst smidt ud i en oprydning, fordi vedkommende, som stod for oprydningen, ikke havde forstand på, hvad der var på dem. Sandsynligvis, fordi ufoer i den mellemliggende periode ikke har haft en lige så stor offentlig opmærksomhed, som efter den amerikanske kongres og Pentagon fik et anfald af ufomania i starten af dette årti.

Men nu er et af billederne så dukket op

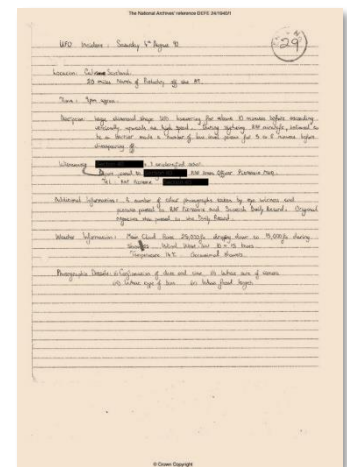
Men i forsommeren i år lykkedes det så David Clarke at finde den presseofficer hos det britiske flyvevåben, som modtog billederne. Hans navn var et af de tre, der var streget over i det dokument, som blev offentliggjort i 2009.

Det var også ham, som havde interviewet den ene af de to unge kokke en måneds tid efter observationen. Og sørme om han ikke også havde beholdt et af de efter hans mening bedste af billeder af Calvine-ufoen. Mandens navn er Craig Lindsay, og han er i dag 83 år gammel.

Craig Lindsay har gemt billedet i over 20 år. Han smuglede det ud fra sin arbejdsplads skjult i en bog, da han gik på pension i 1999. Da David Clarke kontaktede ham, var han nærmest lykkelig for at kunne lette sin samvittighed og give billedet videre til offentligheden. Så vidste han, at det ikke ville ende med at blive smidt ud, når han engang var død.

De virkede ikke som andre ufo-vidner

Craig Lindsay husker, at den af de to unge kokke, som han interviewede over telefonen, havde en tydelig engelsk accent. Hans fortælling virkede anderledes end dem, han gennem tiden havde hørt fra andre ufo-vidner. Lindsay husker ham som meget troværdig. Han husker også, at han aldrig tøvede, før han svarede på de spørgsmål, som Lindsay stillede ham. Det tog han som endnu et tegn på, at manden talte sandt. Særligt interessant synes Craig Lindsay dog først, at historien blev, da kokken fortalte, at objektet var lydløst. For det udelukkede, at der kunne være tale om et fly.

Efter samtalen kontaktede Lindsay sine foresatte i London, som bad ham skrive historien ned og faxe den til dem. Det er den fax, der blev afklassificeret i 2009. Efter at have faxet beretningen og en kopi af et af billederne bad de ham yderligere om at få fat i og sende negativerne til dem.

Craig Lindsay husker også, at nogle af RAF's dygtigste fotoeksperter fastslog, at der ikke var blevet pillet ved billederne, samt at et af billederne var hængt op som plakat i forsvarsministeriets ufo-kontor. Ganske som Nick Pope også har hævdet det flere gange.

Hvad katten er der på det billede?

Så nu kom vi altså alligevel til at få – efter sigende – det bedste af Calvine-billederne at se. Men hvad katten er det så egentlig, der er på det billede, som er så hemmeligt, at vidnernes identitet skal forblive hemmelige, til de højst sandsynligvis er døde og borte? Lad os se på nogle af de muligheder, som har været oppe at vende på nettet.

Fotoanalysens konklusioner

Men før vi gør det, er det værd at bruge et par minutter på, hvad den [fotoanalyse](#) viser, som billedet har været igennem på Sheffield Hallam University. Analysen er foretaget af en freelancefotograf ved navn Andrew Robinson, som også er Senior Lecturer in Photography på universitetet. Analysen er foretaget ud fra det billede, som David Clarke fik udleveret af Craig Lindsay, og Andrew Robinson konkluderer, at:

- Fotografiet er et farveprint lavet ud fra en sort-hvid film trykt på standard Kodak farvepapir, som er produceret i slutningen af 1980'erne eller begyndelsen af 1990'erne.
- Filmen er højst sandsynligvis enten en Ilford XP-1 Chromogenic S/H Film eller en traditionel standard Silver Halide S/H film med en hastighed på 400 ISO som fx en Ilford HP5 eller Kodak Tri-X. Kornanalysen tyder dog på, at filmen er for grovkornet til at være XP-1 og derfor nok nærmere er en HP5 eller Tri-X.
- Det er sandsynligt, at billedet er taget med et spejlreflekskamera med enten en 80 mm eller 110 mm linse eller et zoomobjektiv. Eller med et lille kompakt-kamera med et 35-70 mm eller lignende zoomobjektiv.
- Billedet viser ingen tegn på manipulation af negativer eller den papirbaserede kopi. Så alt tyder på, at det er et ægte fotografi af det, som har udspillet sig foran kameraet.
- Placeringen af fokus i billedet antyder, at forgrunden er mere ude af fokus end baggrunden, og at fokuspunktet i billedet ligger ud over (men ikke foran) hegnet. Dette gør det problematisk at forklare ufoen som en model eller udskæring i forgrunden, hvilket ellers synes at være en oplagt forklaring.
- Relative målinger af objekter af kendt størrelse på fotografiet gør det muligt at komme med et skøn på den omtrentlige størrelse af det uidentificerede objekt som værende mellem 30 og 40 m langt med en højde på fra 8 til 12 m.
- Den overskyede himmel, der er synlig på billedet, er i overensstemmelse med de vejrdata fra UK Met Office, som gælder for den dag, billedet skulle være taget.
- Det er ikke muligt at identificere objektet i midten af billedet, men de foreliggende beviser tyder på, at dette objekt reelt set var foran kameraet i den position, der blev vist, da billedet blev taget.
- Det følger heraf, at dette enten er et ægte uidentificeret flyvende objekt på himlen, eller at det, som blev brugt til at skabe objektet, befandt sig foran kameraet og ikke er tilføjet i den efterfølgende behandling og udskrivning af billedet.

Det lyder jo langt hen ad vejen som om, det her billede virkelig viser et objekt af den størrelse og beskaffenhed, som den ene af observatørerne beskrev for Craig Lindsay, da han talte med dem. Men det udelukker omvendt ikke, at objektet kan have en anden og mere jordnær forklaring end et fartøj fra rummet – eller at det rent faktisk er et ret godt forsøg på at lave et fake ufo-billede. Altså giver fotoanalysen os nogle ret tvetydige spor at gå ud fra. Det kan være både-og.

Bud på, hvad det er, vi ser på billedet

Så lad os lige dykke ned i nogle af de mulige forklaringer, som har været oppe at vende, siden billedet blev offentliggjort først i august 2022. Næsten på 22-årsdagen for optagelsen af billedet.

Nick Pope har i årevis talt om, at Calvin-billederne var nogle af de mest overbevisende billeder, som nogensinde er blevet taget af et fremmet rumfartøj. Og har han har også fortalt, hvordan hans chef i Forsvarsministeriet tit hev tvivlerne – og dem, som skulle finansiere ufo-kontoret – hen foran plakaten med Calvin-ufoen, mens det hang på væggen bag hans skrivebord. ”Det er ikke amerikansk – og det er ikke russisk, så der er kun en mulig forklaring”, sagde han, og pegede sigende med sin finger op mod himlen.

Mange andre har gennem tiden også været overbeviste om billedets ægthed. Og selv den danske og ellers ret skeptiske ingeniør Flemming Hansen – ham med [Bob Lazar-rapporten](#) – mente først, at billedet måske var ægte. Men efter at have gennemgået en række debunker-sites, er han også overbevist om, at det enten er lavet ved hjælp af en spejling i en sø, eller måske er et stykke såkaldt ”black tech” – altså hemmelig militærteknologi, som er blevet prøvelfløjjet. Det kan du høre mere om i podcasten [Flyvende Tallerken](#), hvor også Dan Zetterström fortæller om billedet og flere debunker-teorier. Zetterström var med til at hjælpe dr. David Clarke med at finde billedet.

Men indrømmet. Objektet på billedet ser da også ret overraskende og meget ufoagtigt ud, og da det er beskrevet som både lydløst og skulle have accelereret vildt hurtigt opad, har vi øjensynligt ikke med nogen kendt menneskelig teknologi at gøre.

Et billede af det hemmelige Aurora-fly

Selv om David Clarke oprindeligt mente, at der var tale om et fup-billede, mener han i dag, at der rent faktisk kunne være noget ”Black tech” bag. Nemlig det meget hemmelige, amerikanske Aurora-projekt, som de to unge kokke har knipset en prototype af.

Grunden til, at han mener det, skyldes en tegning af Aurora-flyet, som blev bragt i magasinet [Aviation Week](#) i december 1990. Det viser et flyvende objekt uden vinger med næsten samme form og opbygning som Calvin-ufoen. Samtidig har Nick Pope også tidligere udtalt, at der kunne være en forbindelse til Aurora-projektet:

”Vi forårsagede næsten en diplomatisk hændelse med amerikanerne ved at sætte spørgsmålstegn ved deres benægtelse af dette, hvilket var ensbetydende med at antyde, at flyvevåbnets chef havde vildledt Kongressen. Det var tydeligt, at billedet fra Calvin var ekstremt følsomt”.

Det skulle også have været i den forbindelse, at hans chef havde taget billedet ned fra væggen. Men hvorfor skulle amerikanerne teste et tophemmeligt fly et sted over Skotland?

Ligger Amager i Skotland?

Med den mellemrubrik hentyder jeg til den såkaldte [Amager-sag fra 1959](#). Her troppede to unge studerende også op på en avisredaktion – i dette tilfælde B.T. – med en frisk film med ufo-billeder. Dengang – længe før digitalfotoet – skulle du være forbandet sikker på, at dit fupnummer ikke kunne opdages, hvis du turde komme med en ufremkaldt film til nogen. Så alene det, at de to unge studerende fra Amager turde køre direkte til avisen med negativerne, burde være et argument for, at billederne var ægte. Men sådan var det ikke med billederne i Amager-sagen.

Billederne var taget om morgenen, hvor de to studerende angivelig skulle have været ude at fotografere fugle på Amager Fælled – og vupti, var en Adamski-lignende flyvende tallerken kommet fistrende hen over fælleden.

B.T. bragte historien, og SUFOI’s daværende formand, H.C. Petersen, kaldte dem de bedste ufo-billeder til dato. Men efter et døgn tid krøb de to studerende til bekendelse. For da de først blev inviteret til Stockholm af det svenske fjernsyn for at fortælle om oplevelsen, følte de, at de var nødt til at være ærlige. Du kan læse alle detaljerne om Amager-sagen i Ole Henningsens *Danske X-files bind 1*.

Kunne det samme være sket her i Skotland små 31 år senere? Noget kunne tyde på det. For som der også bemærkes et sted i Andrew Robinsons fotoanalyse af billedet, så hænger nogle af grenene på træerne i toppen af billedet lidt længere nede end de øvrige. Altså kunne det rombeformede objekt være hængt op i disse grene i fiskesnører, som ville være umulige at se på billedet.

Samtidig taler fotoanalysen også imod det, fordi "forgrunden er mere ude af fokus end baggrunden, og at fokuspunktet i billedet ligger ud over (men ikke foran) hegnet". Altså burde objektet ikke have hængt lige foran kameraet. Men ved vi, hvor langt de grene rækker ud? Og kunne nogen stå med fx en fiskestang uden for billedet med objektet i en tynd snor?

Andre stiller da også spørgsmålstegn ved netop den del af fotoanalysen. For ifølge Robert Sheaffer fra skeptikersitet [Badufos](#) er objektet kun omkring 4,5 meter væk, hvis det er taget med en blænde f/8. Hvilket han mener, der er belæg for, hvis der er brugt et 35 mm spejlreflekskamera som fx et Pentax K1000, som var meget udbredt dengang. Så måske er det bare et objekt, der er hængt op foran kameraet.

Julestjerne-forklaringen

Skulle det være et objekt, som er hængt op, hvad skulle det så være for noget? Her kommer den belgiske skeptiker Wim van Utrecht med et rigtigt godt bud. Nemlig, at der er tale om en topstjerne fra et juletræ, hvor den del, du sætter ned over juletræstoppen, er taget af. Stjernen er så lagt på siden og fotograferet ind på billedet. Det vil også forklare den udstødningslignende "udposning" bag på objektet. Du kan hente Wim van Utrechts bud på mulige forklaringer på [Calvine-ufobilledet her](#).

Desværre kunne jeg ikke finde vores gamle plastikjulestjerne, som ellers ville komme meget tættere på udseendet af Calvine-ufoen. Men her har jeg sendt vores nyere "retro" julestjerne en tur ud at flyve, men tænker dog, at den er lidt for utæt til interstellare flyvninger. (Foto: Benny Christen Grandahl) ↻

Sat ind med dobbelteksponering

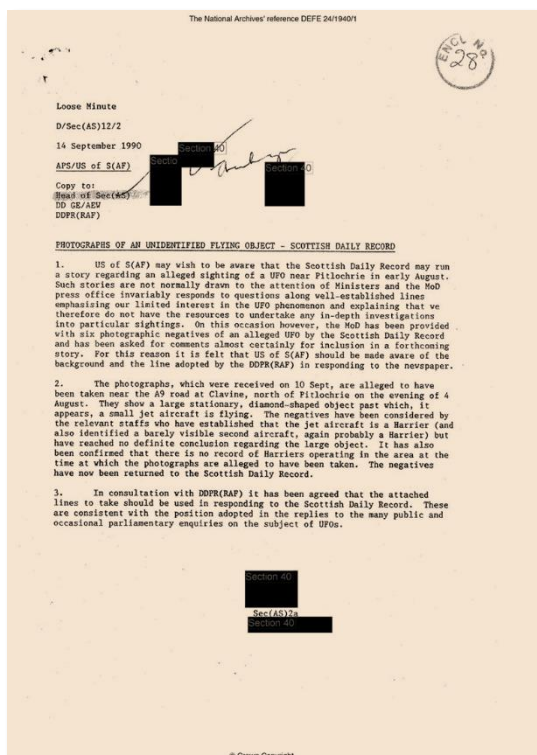
Ifølge Reddit-brugeren [TheRegularGuy01](#) er Ilford HP5 filmen kendt for at være meget tilgivende over for dobbelteksponeringer. Han mener, at "in the lower portion of the photo, you can actually see some hills which have been double exposed, this is likely the image where the 'fighter jet' came from". Altså skulle selve ufoen være fotograferet ind på billedet i anden omgang.

Jagerflyet er heller ikke ægte

Men hvad så med jagerflyet? Umiddelbart må det da have været noget af et held, at det skulle dukke op, lige som de to unge kokke står og fifler med at lave et falsk billede af en ufo. Men ifølge både Wim van Utrecht og [TheRegularGuy01](#) kan Harrier-flyet på billedet også være fake. I hvert fald husker [TheRegularGuy01](#), at det var muligt at købe en skumgummimodel af Harrier-jetjageren i en hvilken som helst kiosk det år. Og Wim van Utrecht har fundet flere legetøjsmodeller, som kan være brugt på billedet.

Imod det taler det skriv, som det britiske forsvarsministerium sendte til deres amerikanske pendant om observationen. Her nævner de, at de har identificeret endnu et – knapt synligt – Harrier-fly på et af billederne. Samtidig vides det også, at dalområdet omkring Calvine blev brugt til øvelsesflyvninger af det britiske flyvevåben på daværende tidspunkt. Det står bl.a. i billedanalyse-rapporten. Altså kunne de to unge kokke bare sætte sig til at vente på, at der kom et fly forbi. Eller have fået det at vide af en pilot på

den lokale pub. Det mærkelige er bare, at der ikke findes nogen officielle registreringer af britiske fly i luftrummet omkring Calvine på det tidspunkt, hvor billedet er taget.

☞ *Det britiske forsvarsministerium orienterede deres amerikanske kollegaer om observationen i et notat fra den 14. september 1990. Her står blandt andet, at der optræder to Harrier-fly på billederne – det ene kun lige knapt synligt – og vi får at vide, at forsvarsministeriet først modtager negativerne fra Scottish Daily Record den 10. september 1990 – altså over en måned efter billederne blev taget. (Foto: The National Archive, UK)*

Spejlbillede af en klippespids i vandet

Den kendte debunker Mick West har også været fremme med en teori om, at der er tale om en drage eller et spejlbillede af landskabet og Harrier-flyet i en [sø](#). På Metabunk har de også diskuteret mange andre [forklaringer på Calvine-fotoet](#). For eksempel at det skulle være et spidst [klippestykke i vandoverfladen](#), hvis spejling i vandet skaber ufoen. Denne forklaring bliver kastet under bussen af Andrew Robinson i fotoanalysen, og flere kilder har da også været ude i området for at lede efter den formodede sø – uden at finde den. Og helt ærligt. Det skal da have været meget vindstille, hvis der ikke var en eneste lille krusning i vandoverfladen.

En model på en glasplade

Andre har været fremme med en teori om, at ufoen har været klistret på en glasplade foran kameraet. Men så må det have være en meget stor glasplade, hvis det skal passe med fokusområderne på billedet og passe med, at fokus i billedet ligger på den anden side af hegnet, sådan som fotoanalysen hævder.

Et copycat-billede

Men vent nu lige lidt. Minder Calvine-billedet ikke om noget, vi har set før? En ufo og et jagerfly. Senest har vi set det i den video af en ufo, som blev eskorteret af to jagerfly, som vi omtalte i [UFO-Mail 365](#) tidligere på året, og som kan ses her på [YouTube](#). Videoen er fra 2011 – altså 21 år efter Calvine.

Skeptikeren Robert Sheaffer fra [Badufos](#) har fundet et falsk ufo-billede fra Puerto Rico, taget af en Amaury Rivera Toro, som i øvrigt også påstår, at han har været bortført af ufoer. Billedet minder utrolig meget om Calvine-billedet og er fra 1988. Altså kunne det meget vel have inspireret de to kokke til at lave et lignende billede. Se fx hvor ens ufoen er på de to billeder.

Da ufologen Wendelle Stevens dør i 2010, dukker der endnu et falsk ufo-billede op, som sandsynligvis også er taget af Amaury Rivera Toro. Igen er motivet en ufo og et jagerfly.

Så kunne Calvine og de to efterfølgende billeder og videoen i virkeligheden bare være efterligninger af det første Rivera-billede fra 1988. Det synes at være en god forklaring – uden at det giver os en ide om, hvordan falskneriet er lavet.

Får vi nogensinde sandheden at vide?

Bottomline er, at der er masser af gode bud på forklaringer af, hvad det er på Calvine-billedet – eller hvordan det kunne være blevet lavet. Og jeg har kun medtaget et lille håndplukket udvalg her – og der kommer løbende flere til.

Der har også været spekulationer om, hvorvidt det rent faktisk er en Harrier GR.7, der er på billedet. For ifølge det britiske flyvevåben er der ingen optegnelser af, at nogen som helst af deres flytyper skulle have overfløjet det pågældende område på den pågældende dag og det pågældende tidspunkt. Hvorvidt det rent faktisk er et Harrier-fly, der er på billedet, kan du læse en lang udredning om [her](#).

Så spørgsmålene hober sig op, og forvirringen er total. Skal man bruge Sherlock Homes' logik for et øjeblik, ender det meget nemt med, at den eneste forklaring, som er tilbage, når vi har undersøgt alle de andre, er, at der rent faktisk er tale om et billede af en ægte ufo. Eller et amerikansk Aurora-fly!

Jeg tænker, at SUFOI-medlem Karsten Bomholts konklusion nok i virkeligheden er den bedste at slutte af med: "Hvis noget lyder for godt til at være sandt, er det formentlig, fordi det er for godt til at være sandt."

Og skal jeg være helt ærlig, tror jeg aldrig, at vi får sandheden at vide.

Efterskrift: Er Nick Pope så glad nu?

Nick Pope har talt op og ned ad stolper om Calvine-ufoen, siden han trådte frem og fortalte vidt og bredt om sig tid som "[embedsmand](#)" i det britiske forsvarsministeriums ufo-kontor. Så når der nu dukker et af de meget omtalte billeder op ud af det blå, og det tilmed tilnærmelsesvis ligner det billede, som han fik en kunstner til at fremstille, forventede jeg og mange andre, at han ville stille sig op, og sige: "Se! Hvad sagde jeg?"

Men hvad siger han så, når han bliver spurgt om det nu genopdagede billede?: "It's my policy not to comment on leaked information, especially if it might be classified, so until I receive Ministry of Defence advice, I can neither confirm nor deny if this is the picture that was displayed on my office wall when I ran the MoD's 'UFO desk'."

Jo, den her historie bliver i sandhed bare mærkeligere og mærkeligere, jo mere du dykker ned i den. Vi lader Calvine-ufoen hænge et øjeblik.

Den morgen ufoer lammede USA's atommissiler

Omkring klokken kl. 8:45 en iskold morgen den 16. marts 1967 sad missilofficerer på Malmstrom Air Force Base i Montana alle sammen dybt under jorden klar til at affyre deres dødbringende missiler, hvis opkaldet kom – hvilket det heldigvis aldrig gjorde. Pludselig blinkede de ti advarselsslamper, som repræsenterede alle missiler fra Oscar Flight. Et telefonopkald fortalte, at et sikkerhedsteam så mærkelige lys, hvoraf et rødt lys svævende lige uden for basens indgang. Alle ti missiler gav et No-Go-signal. Det betød, at en del af USA's atomarsenal var blevet deaktiveret! Sådan lyder indledningen normalt til den klassiske Malmstrom-ufohændelse, der er en favorit, når folk skal beroliges med, at venlige aliens vil forhindre en atomkrig på Jorden, eller skræmmes fra vid og sans med at fjendtlige aliens er i færd med at overtage kloden.

Af Kim Møller Hansen

Allestedsnærværende ufo-mediedarling Luis Elizondo har naturligvis – da han jo har for vane at udtale sig om alt mellem himmel og jord, ofte uden at være særligt vidende eller specifik – også fremhævet Malmstrom Air Force Base-ufohændelsen fra 1967, som en af de hændelser, Pentagon, Nasa, Kongressen og alle andre med seriøs interesse for ufoer burde se nærmere på og tage dybt alvorligt.

Elizondo har ved flere lejligheder (se fx "[Nukes, UFOs and Aliens — Luis Elizondo Makes a Connection](#)") og "[Former USAF Officers to Present Evidence of UFO's Tamepering with Nuclear Weapons](#)") koblet ufoer sammen med baser for atomvåben og gådefuldt udtalt, at det jo ikke kan udelukkes, at aliens har været involveret.

Med denne udtalelse er Elizondo helt på linje med en anden af ufomytens stjerner, Robert L. Hastings, der i 2008 udgav bogen *UFOs and Nukes – Extraordinary Encounters at Nuclear Weapons Sites*, og som er flittig foredragsholder om samme emne på alverdens ufokonferencer.

Jeg havde selv fornøjelsen af at møde Robert L. Hastings i juni 2013 ved Exopolitik Danmarks konference "UFOs and Nukes" i Kulturhuset Islands Brygge i København (se "[Hedeslag på Islands Brygge](#)").

Hastings har i løbet af de seneste 35 år interviewet mere end 100 tidligere ansatte i US Air Force (USAF) om deres ufooplevelser. De beskrevne hændelser har fundet sted i tidsrummet 1962-1996 ved fx affyrissteder for interkontinentale ballistiske missiler (ICBM) på følgende militære baser: Malmstrom, Minot, F.E. Warren, Ellsworth, Vandenberg og Walker.

Hastings mener i ramme alvor, at ufoer er lig med fremmede rumskibe, og at deres besætninger siden de første atomvåbentest har overvåget alle jordiske aktiviteter på området, herunder også missilaffyrisstederne. En af grundene til, at den amerikanske regering forsøger at skjule sin omfattende viden om ufofænomenet, er, ifølge Hastings, ængstelse for at skulle erkende, at fremmede væsner igennem årtier systematisk har overvåget USA's atomvåben og lejlighedsvis har manipuleret med dem.

Hastings indrømmer i bogen *UFOs and Nukes – Extraordinary Encounters at Nuclear Weapons Sites* (se "[UFOer og atomvåben](#)"), at alle vidneudsagn i hans bog har anekdotisk karakter og ikke er videnskabelige beviser, men han tilføjer, at alle de interviewede tidligere havde betroede stillinger med en sikkerhedsgodkendelse af en vis betydning og havde ansvaret for USA's masseødelæggelsesvåben. Derfor må deres vidneudsagn – afgivet mange år efter deres ansættelsesforhold i forsvaret var afsluttet, og hvor de i dag er i 70'erne og 80'erne – også tages for pålydende. Når de kalder noget for uidentificeret eller måske bruger betegnelsen ufo, så er der de facto tale om fremmede rumskibe! Det er her, kæden hopper af. Deres vidneudsagn – uanset hvor mange der så end er – kan ikke bevise noget, andet end at militærfolk ligesom alle andre mennesker ser fænomener, de oplever som uforklarlige eller mystiske. Militærfolks sanser er lige så upålidelige som alle andre menneskers.

Det lader ikke til at dæmre for Hastings eller Elizondo, at antallet af ufooplevelser nær atomare våbendepoter måske kan hænge sammen med, at der her er overvågning døgnet rundt, hvilket øger chancen for, at nogen ser noget på himlen.

Brian Dunning ser i Skeptoid Podcast #842: "[The Day the UFO Deactivated the Nukes](#)" nærmere på Malmstrom Air Force Base-hændelsen fra 1967 og har i sin research fået teknisk bistand af den tidligere missilofficer oberstløjtnant Hal Bidlack. Deres efterforskning viser, at to uafhængige hændelser er blevet koblet sammen og genfortalt af folk, som gerne vil se en dramatisk og mystisk sammenhæng.

Den ene hændelse var et 10-40 sekunder langt strømsvigt, som udløste en alarm. Efter en rutinemæssig nulstilling virkede missilsystemerne igen upåklageligt.

Og ufoerne? Der blev intet mystisk set i nærheden af Malmstrom Air Force Base den 16. marts 1967, men otte dage efter strømsvigtet på Malmstrom Air Force Base kunne en lokalavis i en by 50 km væk berette, at nogen havde set en ufo.

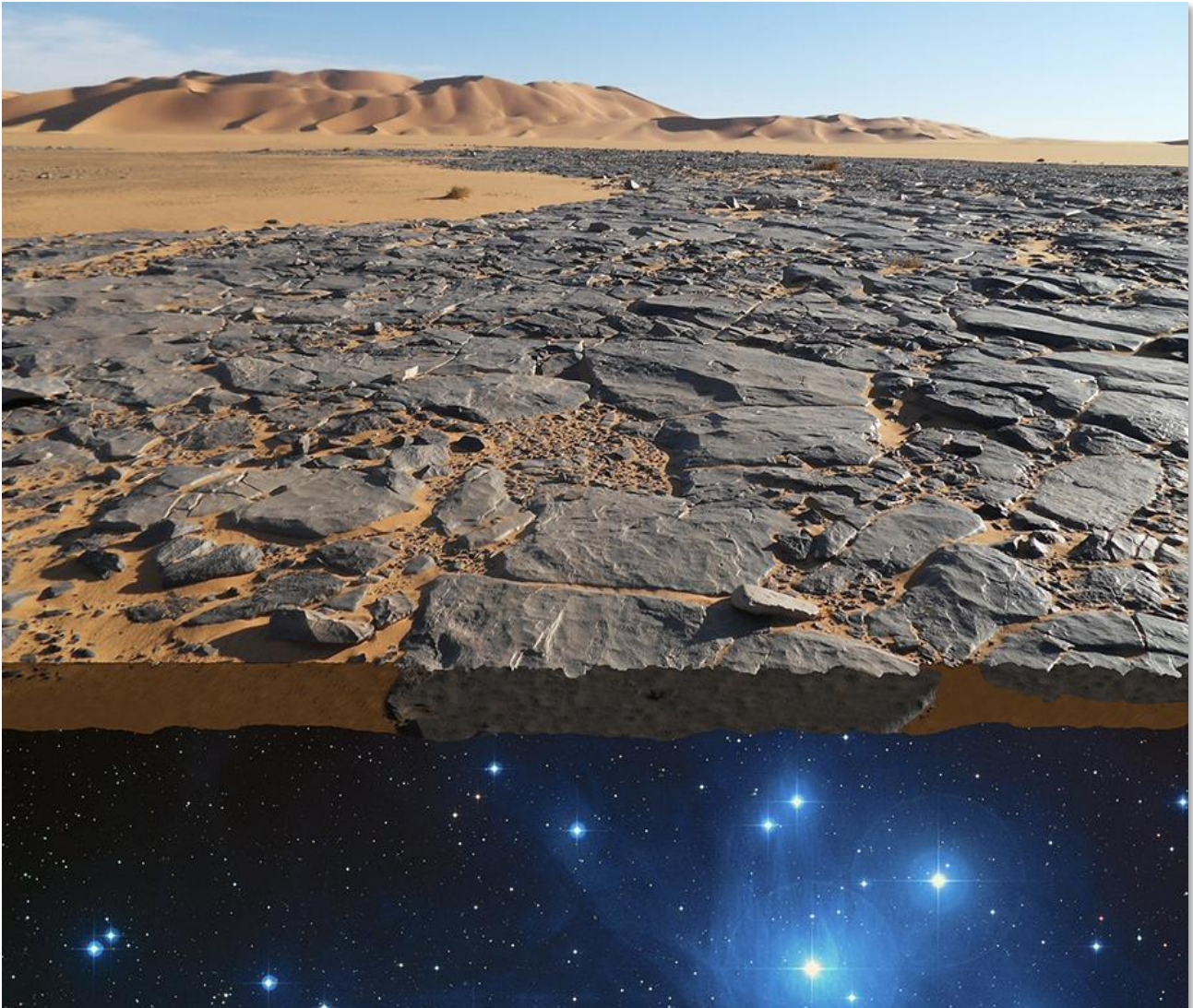
(Foto: Skeptoid Podcast #842) ➞

Når Jorden er flad – og andre skøre ideer

Flat Earthers – Conspiracy Culture and Why People Will Believe Anything er en ret god bog. Den ville have været endnu bedre, hvis den havde været to bøger, og i høj grad også, hvis forfatteren havde kigget sig lidt længere omkring end bare USA. Ganske vist er Amerika vel nok konspirationsteoriernes store moderland, men det havde ikke gjort noget, hvis man fik et lidt bredere billede.

Af Lars Thomas

(Illustration: JooJoo41/Pixabay)

Der er ingen tvivl om, at forfatteren til *Flat Earthers*, Kelly Weill, har en stor viden, og jeg fristes til at sige også stor kærlighed, eller måske næsten ømhed over for hele Flat Earth-bevægelsen og dens tilhængere, så hvis man er særligt interesseret i dette specielle fænomen, finder man næsten ikke noget bedre. Især fordi forfatteren har eller har haft et nært forhold til mange af bevægelsens store personligheder, blandt andet amerikaneren Mike Hughes, der arbejdede i årevis på at bygge sin egen raket, så han kunne komme op i rummet og se, hvordan Jorden så ud med egne øjne. Det endte så med, at raketten styrtede ned kort efter

affyringen i slutningen af februar 2020, og Hughes blev slået ihjel. (Se fx "[Daredevil 'Mad' Mike Hughes Killed In Crash Of Homemade Rocket](#)")

Flat Earth-bevægelsens historie er lang og broget og fyldt med en skønsom blanding af originaler, religiøse fanatikere og ganske almindelige svindlere. Det hele begyndte med den engelske forfatter Samuel Rowbotham, som i 1849 udgav en i egne øjne banebrydende pamflet med titlen *Zetetic Astronomy*, hvor han beskriver sin opfattelse af Jordens udformning.

Zetetic Astronomy er udgangspunktet for alle senere teorier og bevægelser om den flade jord. Nogle af disse tog form af egentlig religiøse kulturer. Tilhængerne var i enkelte tilfælde i stand til at opbygge hele samfund, hvor troen på den flade jord var grundlaget for al tænkning og undervisning.

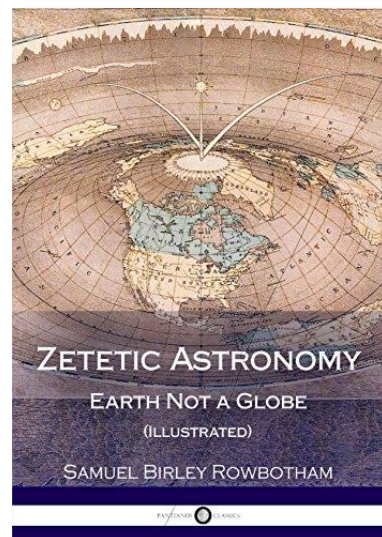
Mange af de store personligheder inden for Flat Earth-bevægelsen er på en gang fascinerende og tragiske. Jeg kan på ingen måde yde dem retfærdighed i en kort anmeldelse, så her kan jeg kun anbefale, at man kaster sig ud i at læse bogen.

For at kunne fastholde en tro på en flad jord er tilhængere af teorien naturligt nok også nødt til at være tilhængere af forskellige konspirationsteorier (myndighederne skjuler sandheden for os, etc.). Det er den eneste måde man kan fortrænge de mange oplysninger og fakta, der viser, at Jorden ikke er flad.

Og så er vi endt på det sted, hvor det begynder at kikke for bogen, for Kelly Weill mener, at Flat Earth-bevægelsen er, skal vi sige, alle konspirationsteoriens moderdyr, og at alle andre teorier, hele vejen op til Trump og QAnon, er udsprunget af den.

Det er for det første historisk forkert: Man kan finde konspirationsteorier, der går mindst tilbage til middelalderen. For det andet har Flat Earth-bevægelsen, selvom den har fået lidt af en renæssance i de senere år, flere gange været tæt på helt at forsvinde. Så det er svært at forestille sig, hvordan den skulle blive ved med at være brændstof for nye konspirationsteorier og ikke mindst være ophav til den konspirationsteori, der i dag danner fundamentet for rigtig mange alternative ideer og virkeligheder, nemlig ideen om en New World Order eller hemmelig regering, som sidder i mørket og styrer verdens gang.

Tankegangen bag konspirationsteoriene kan man derimod sagtens sammenligne, men desværre gør Kelly Weill ikke så meget ud af det, som man kunne ønske. Hun har også meget svært ved at kigge ud over USA's grænser, hvilket godt kan få spekulationerne omkring konspirationer til at virke en

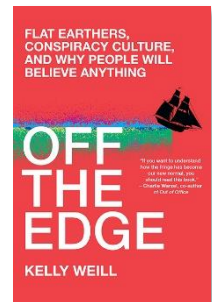
smule påklistrede. Men der er gode ting i det, og de er værd at lægge sig på sinde, når man arbejder med mystiske fænomener under en eller anden form, det være sig ufoer, kryptozoology, spøgelse eller noget helt andet.

👉 *Ideen om en hemmelig regering, som sidder i mørket og styrer verdens gang, er drivkraften i vore dages konspirationsteorier. (Foto: MG-Photos/Pixabay)*

Men hvorfor opstår alle disse "skøre" ideer så nemt, og hvad er det egentlig, vi får ud af dem? Det vigtigste er nok først og fremmest, at vi får en slags forklaring, en forklaring på ting vi ikke kan forstå eller en forklaring på alle vores problemer.

Det er ikke rart at tro, at man måske selv er skyld i, at tingene ikke går, som de skal. Derfor er det nemmere at skabe en historie om den virkelige årsag. Mennesker er gode til at se systemer og mønstre i store mængder data, men det er desværre også ensbetydende med, at vi nogle gange ser mønstre, som ikke er der. Men det gør ikke noget. Hvis man får en fornemmelse af, at man har fået en særlig viden, adgang til en inderkreds, kan man få en helt særlig, nærmest religiøs ro, hvor fakta bliver ligegyldige. Det er nemmere og trykkeligere at være sikker, selvom man på et eller andet plan måske godt kan fornemme, at tingene ikke hænger ordentligt sammen, og at den teori, man bekender sig til, er forkert.

Kelly Weill: "Off the Edge – Flat Earthers, Conspiracy Culture, and Why People Will Believe Anything", 256 sider, Algonquin Books 2022 ➔

➔ Kelly Weill skriver for "[The Daily Beast](#)" og har bl.a. været gæst hos "[Skeptics in the Pub Online](#)".

Hvad afslører Canadas X-filer?

Flere undersøgelser i Canada viser, at omkring hver tiende canadier mener, at han/hun har haft en ufooplevelse. Med et indbyggertal på ca. 38 millioner skulle der være gode muligheder for at finde dokumentation for ufooplevelser i canadiske arkiver – og det er der bestemt også. Langt over 15.000 er det blevet til siden 1947, og mange af dem er at finde i statslige arkiver og på nettet. Hvad afslører de så? Det sætter Chris A. Rutkowski fokus på i bogen *Canada's UFOs – Declassified*.

Af Kim Møller Hansen

Den 4. september 2013 blev en video uploadet på YouTube af denne genstand med skarpe lys. Den svævede mellem to træer uden for Nat Bailey Stadium i Vancouver. Det korte klip gik viralt godt hjulpet på vej af et reklamebureau. Objektet er i virkeligheden en drone opsendt for at tiltrække besøgende til H.R. MacMillan Space Centre, som månederne forinden havde fået opgraderet sit Planetarium Theatre. (Foto: Stillbillede fra YouTube) ➔

I 1968 begyndte National Research Council of Canada (NRC) at indsamle ufor rapporter. Tidligere havde bl.a. det canadiske forsvar stået for indsamlingen og konstateret, at der ikke var tale om noget, som truede Canadas sikkerhed.

Da de hidtidige undersøgelser viste, at mange observationer kunne forklares som meteoror og ildkugler, antog NRC og tilknyttede fagfolk fra Herzberg Institute of Astrophysics i Ottawa, at man ved at indsamle og analysere folks oplevelser, kunne blive klogere på meteoror og andre astronomiske fænomener og samtidig gøre befolkningen mere fortrolig med, hvad der findes af naturlige fænomener på himlen.

Der var intet X-Files-agtigt eller forkromet over NRC's ufokontor i Herzberg i Ottawa, blot en enkelt ansat i et spartansk kontor. Rapporter, der så ud til at handle om meteoror o.lign., blev analyseret og arkiveret. Resten blev for det meste ignoreret, men dog arkiveret.

I 1995 besluttede NRC at lukke kontoret pga. nedskæringer, manglende resultater, og fordi strategien for det videnskabelige arbejde havde ændret sig med oprettelsen af Canadian Space Agency i 1990.

Chris A. Rutkowski besøgte i 1995 NRC's ufokontor for at kigge nærmere på arkivdelen med ikke-meteoror og foreslog, at han fremover kunne tage sig af indsamlingen og behandlingen af alle indberetninger om ufooplevelser i Canada. Han havde ikke forventet, at tilbuddet ville blive imødekommet, men i 2000 begyndte Rutkowski og Ufology Research of Manitoba at modtage ufor rapporter fra hele Canada, både fra private grupper og statslige institutioner.

I dag står den private organisation Ufology Research for al indsamling og behandling af ufooplevelser i Canada, på samme måde som SUFOI står for det tilsvarende arbejde i Danmark, officielt blåstemplet i 2009 af Forsvaret.

I 2005 blev mere end 9.500 uforelaterede ufodokumenter digitaliseret af Library and Archives Canada (LAC) og gjort tilgængelige online i den virtuelle udstilling "[Canada's UFOs: The Search for the Unknown](#)", hvilket gav alle mulighed for at nærlæse de mange oplevelser.

Det canadiske arbejde med at udforske ufomyten blev yderligere polstret i 2019, da Matthew Hayes tog en akademisk grad ved Trent University i de canadiske myndigheders ufoundersøgelser og i den forbindelse gav et fremragende indblik i de 9.500 digitaliserede rapporter i LAC (se også bogen [Search for the Unknown](#)).

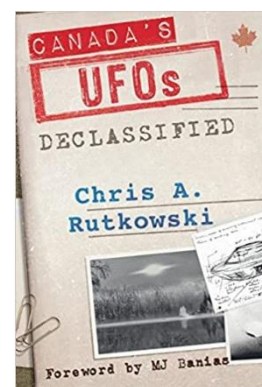
Digitaliseringen og offentliggørelse af rapporterne hos LAC var ikke et led i "den store afsløring af sandheden" (disclosure), men blot et forsøg på at tilfredsstille det voksende ønske om indsigt i emnet, bl.a. skabt af mediehysteriet omkring Pentagon-videoerne, og fordi man med den aktuelle digitalisering kunne afprøve nye måder at skabe indsigt i arkivernes indhold på.

Ifølge Matthew Hayes stammer de 9.500 fra mindst syv forskellige statslige institutioner/arkiver og er meget forskellige i kvalitet og udformning og afspejler lokale løsninger, der ofte har været person- og ressourceafhængige. Omkring 5.500 rapporter er endnu ikke digitaliseret.

Rutkowskis bog *Canada's UFOs – Declassified* giver et indblik i et udvalg af 2.940 rapporter fra perioden 1947-80 – et flertal af den delmængde, som endnu ikke er digitaliseret.

Chris A. Rutkowski: "Canada's UFOs – Declassified", 296 sider, rigt illustreret, August Night Press 2022. Med forord af MJ Banias. ➔

Konspirationstilhængere er overbeviste om, at der godt gemt i alverdens arkiver ligger beviser på, at vi har fået og stadig får besøg udefra, og at myndighederne skjuler denne sandhed. Matthew Hayes' og Chris A. Rutkowskis arbejde med de mange tusinde dokumenter i LAC støtter ikke denne påstand. Der er ikke fundet skyggen af nogen "rygende pistol", men masser af dokumentation for, hvad folk oplever, og hvordan myndighederne kommunikerer indbyrdes og med offentligheden. Rutkowski er blevet overrasket over, hvor meget af

rapportmaterialet, der stammer fra ansatte i militæret, hvilket i øvrigt modsiger påstanden om, at militærfolk, som indberetter deres ufooplevelser, bliver stigmatiseret.

Materialerne i arkiverne består af breve, avisartikler, længere afskrifter af vidneinterviews, vidners tegninger, fotos og ofte kun meget få konkrete data i listeform. På denne måde ligner indholdet til forveksling materialet i andre landets arkiver, herunder det danske forsvars.

Data i listeform, tabeller, statistikker o.lign. uden mange konkrete oplysninger kan umiddelbart se imponerende ud og give det indtryk, at der bliver set og registreret en masse mystisk. For nogle mennesker er antallet af observationer alene et vægtigt bevis for besøg udefra. Da USA's Project Blue Book i 1969 indstillede sit ufoarbejde, havde man på 22 år indsamlet 12.618 rapporter. 701 Forblev uopklarede. Mange af disse uopklarede sager har siden fundet deres naturlige forklaringer. Fx har amerikaneren Tim Printy i sit e-nyhedsbrev Skeptical UFO Newsletter ([SUNlite](#)) en artikelserie kaldet "701 club", hvor han analyserer og efterforsker Blue Books 701 uopklarede sager. Det er forbavsende så mange af de gamle, uopklarede Blue Book-sager, det i dag lykkes Printy at finde meget sandsynlige, naturlige og tankevækkende forklaringer på ved at bruge nutidens viden, erfaringer indhøstet gennem mange års efterforskning, værktøjer på nettet etc.

Uforapporterne i de canadiske arkiver fortæller – ligesom arkivalierne fra andre offentliggjorte arkiver – mere om vores liv her på Jorden end om besøgende udefra:

- Der er flest indberetninger i sommermånederne, hvor mange mennesker er udendørs.
- Der er flest observationer i tæt befolkede områder.
- De fleste observationer handler om nattelys/punktlys.
- Antallet af observationer topper, når folk kommer hjem fra arbejde, skal lufte hund inden sengetid eller tisse om natten.
- Antallet af indberetninger vokser med stigende medieomtale, og når man ved, hvor oplevelserne skal indberettes.

Ovenstående er ikke specielt for Canada, men matcher fint SUFOI's erfaringer i Danmark.

I Canada har nogle områder markant flere ufooplevelser end andre steder – på trods af lavere befolkningstæthed. Det virker umiddelbart mystisk, men kan forklares, når man dykker ned i detaljerne:

- Alberta er hjemsted for Cold Lake, hvor det canadiske forsvar tester nye fly.
- Goose Bay i provinsen Newfoundland og Labrador er stedet, hvor oversøiske fly skal fylde brændstoftankene op.
- Det høje observationstal for Ontario hænger samme med, at NRC's ufokontor lå i Ottawa, og at CFB Falconbridge nær Sudbury i 1952-85 var en større militærbase, som også husede dele af North American Aerospace Defense Command (NORAD) med masser af ansatte og tilsvarende overvågning aht. sikkerheden.

De ældste rapporter i de canadiske arkiver har ofte tre eller flere vidner, hvorimod de nyere rapporter, som indsamles af og analyseres af Ufology Research, er fra enkeltpersoner. Det kan hænge sammen med, at det i dag er nemt for alle at indberette via mobilen, Facebook eller på et website. Førhen tog nogen ud for at interviewe observatøren og om muligt finde vidner, der kunne bekræfte oplevelsen.

Canada's UFOs – Declassified er ligesom Ole Henningsens *Danske X-filer – Forhistorien (bind 1)* og andre lignende udgivelser afgørende for forståelsen af ufomytens udvikling, og hvad vi faktisk ved om folks oplevelser, myndighedernes efterforskning og tilgang til emnet og de mange mulige fortolkninger og fejkilder. Det er jo i virkeligheden de opklarede sager, som gør os klogere.

Canada's UFOs – Declassified er velskrevet, omfattende illustreret med dokumenter fra arkiverne og har et anvendeligt noteapparat og register. Bogen kan varmt anbefales.

Ufooplevelse i Grønland

Chris A. Rutkowski skriver på side 69-70 i *Canada's UFOs – Declassified*:

”En af de mest bemærkelsesværdige ufosager i NRC-arkivet er slet ikke canadisk, men havde en amerikansk mand som vidne. Den 24. juni 1953 kl. 11:30 (lokal tid) i Simiutak (i dag: Simiutaq) i Grønland havde en vejrobservatør stationeret på en fjerntliggende base på en ubeboet ø opsendt en vejrballoon og fulgte nu ballonen med et lille teleskop kaldet en teodolit [et vinkelmålingsinstrument til brug for landmåling/red.]. Teknikeren, der havde 3½ års erfaring iagttog under stor undren, hvordan et roterende, rødt objekt fløj fra sydøst mod nordvest, mens det nærmede sig vejrballoon, der fløj i 18.000 fods højde. Mens han iagttog det trekantede eller cirkulære objekt (han kunne ikke fastslå den nøjagtige form), som var tre gange større end ballonen, stødte det sammen med ballonen, hvilket fik ’ballonen til at falde sammen’. Vejrteknikeren fortsatte med at observere gennem teodolitten og skriver i rapporten: ’Objektet svævede efter kollisionen i en cirkulær bane i 15 sekunder, hvorefter det pludselig forsvandt mod vindretningen’. Han iagttog det i yderligere fem minutter, inden det forsvandt ud af syne.”

Når misforståelser, medier, uvidenhed og frygt sætter dagsordenen

I slutningen af 2016 begyndte medierne at fortælle, at ansatte på den amerikanske ambassade i Cubas hovedstad, Havana, klagede over bl.a. svimmelhed, problemer med hukommelsen, tab af hørelse og synsforstyrrelser. Inden længe ramte det såkaldte Havana-syndrom også canadiske diplomater, og senere er der rapporteret tilfælde fra andre steder i verden – et diplomatisk mysterium på tværs af kontinenter. Havana-syndromet har angiveligt ramt mindst 130 personer og gjort mange uarbejdsdygtige, givet høreskader og sågar forårsaget hjerneskader. I dag er det stadig en meget udbredt opfattelse, at diplomaterne udsættes for vedvarende angreb med mystiske ”lydvåben”, og at skurkene skal findes i Rusland og Kina.

Af Kim Møller Hansen

Robert E. Bartholomew er ekspert i medicinsk sociologi ved University of Auckland, og Robert Baloh er ekspert i neurologi ved University of California, Los Angeles. Sammen har de skrevet bogen *Havana Syndrome – Mass Psychogenic Illness and the Real Story Behind the Embassy Mystery and Hysteria*, som udkom i 2020. Interessant nok har bogen – ifølge Rob Palmer i [Skeptical Inquirer](#) fået påfaldende få anmeldelser. Det skyldes måske, at bogens analyser og konklusion passer meget dårligt med de mange kulørte historier i medierne om superhjemmelige, eksotiske supervåben (”mikrobølge-våben”), som i bedste spionthriller-stil bruges til at sætte diplomater skakmat.

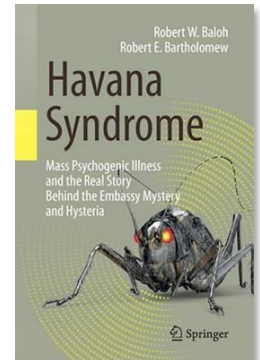
Ifølge Bartholomew og Baloh er årsagen til de mangeartede symptomer af psykologisk karakter: et resultat af massehysteri. Forfatterne skriver, at de ramte personer på ingen måde behøver hverken at være psykisk ustabile, mentalt svage, hypokondere eller løgnagtige for at opleve de beskrevne – ofte dramatiske – symptomer. De kan ramme og opleves af alle ”normale” og sunde og raske mennesker,

hvis de gennem længere tid udsættes for stress, angst, utryghed og depression og rammes af PTSD. Symptomerne kan være hovedpine, svimmelhed, bryst smerter, desorientering, glemsomhed, koncentrationsbesvær og nedsat syn og hørelse. Ofrenes smerter opleves som virkelige, selvom den underliggende årsag er psykologisk.

De ansatte tilknyttet ambassaderne tilbringer måneder i et potentielt fjendtligt land og hører rygter om mystiske lyd våben, der if. "eksperter" kan give hjerneskader.

Dramaet opstod i og fik næring af et politisk klima i præsident Trumps regeringsperiode (2017-21) præget af mistro og misinformation samt konspiratoriske udtalelser på sociale medier fra en uforudsigelig præsident.

Robert W. Baloh & Robert E. Bartholomew: "Havana Syndrome – Mass Psychogenic Illness and the Real Story Behind the Embassy Mystery and Hysteria", 194 sider, ingen illustrationer, mange noter og et fint register, Copernicus/Springer International Publishing 2020. ↻

De mange tilfælde blev undersøgt af lægevidenskaben og beskrevet flittigt – og for det meste ukritisk – af medierne, ikke mindst af [60 Minutes](#) og The New York Times, hvorefter andre medier fulgte trop – også her i Danmark, hvor næsten alle medier har slået autopiloten til og gentaget, hvad de store udenlandske medier beretter. En undtagelse er Weekendavisen, hvor Peter Harmsen i den fortrinlige artikel "[Mysteriet fra Havana](#)" giver et resume af hele sagen og som en af de få nævner Bartholomews og Balohs forklaring på mysteriet.

Peter Harmsen skriver bl.a.: "Robert Bartholomew ... anser fænomenet for at være et resultat af massehysteri.

'Det opstod først i Cuba inden for et lille netværk af CIA-agenter og spredte sig derefter til den amerikanske ambassade. Det handler alt sammen om, hvilken forklaringsramme det blev placeret i fra starten. Fra tidligt i forløbet var det en antagelse, at cubanske agenter forsøgte at gøre livet surt for CIA-agenter med et mystisk energiapparat,' siger han.

'Da først rygter begyndte at sprede sig, var resultatet, at de ansatte på den amerikanske ambassade i Cuba blev hyperopmærksomme på, hvordan de havde det fysisk, samtidig med at de forventede at blive angrebet. Nu var alle lige pludselig på udgik efter mærkelige lyde, der angiveligt havde potentialet til at få folk til at have det dårligt. Men når ofrene optog de lyde, viste de sig at komme fra fårekylinger.'

Ifølge Bartholomew vil de igangværende officielle undersøgelser sandsynligvis føre til, at de fleste kort bliver lagt på bordet, og det vil efter hans mening vise sig, at hele affæren begyndte med, at Donald Trumps regering, som kom til magten samtidig med de første rapporter fra Havana, misdiagnosticerede problemet tidligt i forløbet.

Robert Baloh, en ekspert i neurologi ved University of California, Los Angeles, og medforfatter til bogen om Havana-syndromet, er enig i, at forklaringen helt prosaisk er psykologisk og blandt andet et udslag af at være udsendt til et miljø med højt stressniveau."

På et tidspunkt under Havana syndrom-mediestormen udtalte en regeringstalsmand (den 28. september 2017): "Vi har aldrig tidligere oplevet noget lignende nogen steder i verden". Denne udtalelse må stå for regeringstalsmandens egen regning. Bartholomew og Baloh dokumenterer til fulde i deres bog, at verden de seneste 150 år har set mange tilfælde, som til forveksling ligner hele Havana-forløbet.

Rigtig mange fakta taler imod, at de ambassadeansatte blev udsat for mystiske lydølger eller mikrobølgestråler og dermed gjort ukampdygtige. Her skal blot nævnes enkelte eksempler:

- Kun to ambassadeansatte fik af læger konstateret høreskader, men skaderne var med sikkerhed opstået, inden ansættelsen på ambassaden i Havana.

- Mange af de ambassadeansatte, som gav udtryk for at have en række af symptomerne, boede slet ikke i nærheden af ambassaden, men på forskellige hoteller rundt om i Havana.
- De mystiske lyde blev optaget og analyseret. Alle analyseresultater slog endegyldigt fast, at de vanvittigt høje hylelyde skyldtes parringsglade fårekullinger.
- Lægefaglige magasiner – heriblandt Journal of the American Medical Association – offentliggjorde artikler, som støttede antagelsen om, at de ambassadeansatte verden rundt havde symptomer, der kunne være frembragt af et nyt våben, som udsendte særlige lydbølger eller mikrobølger. Men påstandene var pseudovidenskabelige og byggede ikke på videnskabelige fakta.
- Der findes endnu ikke noget våben, som kan forårsage de rapporterede symptomer. Hvis der virkelig skulle eksistere et mikrobølgevåben, der kunne forårsage hjerneskader, ville den ramte person gå op i røg og blive til aske.
- De cubanske myndigheder nedsatte en kommission, som efter at have undersøgt sagen grundigt konkluderede, at intet tydede på et angreb. En konklusion som i øvrigt blev bakket op af FBI.

Negative forventninger kan fremkalde symptomer

Du kender måske placeboeffekten – altså, når vores positive forventninger til det, vi tror, er et lægemiddel, giver en effekt, selvom der i virkeligheden bare er tale om en uvirksom kalktablett.

Men kender du også nocebo-effekten?

Nocebo er placeboeffektens onde tvilling, og det er den, der er på spil, når negative forventninger fremkalder sygdomsfølelse.

Kan det så være nocebo udløst af en forventning om muligvis at være udsat for et angreb med eksempelvis mikrobølger, der er årsag til, at nogle diplomater føler sig sløjede?

Det er meget muligt, forklarer Lene Vase, der er professor ved Psykologisk Institut på Aarhus Universitet.

Hun fortæller, at man i dobbeltblindede forsøg af lægemidler, hvor man på forhånd har informeret både dem, der modtager lægemidlet, og kontrolgruppen om de mulige bivirkninger, har set, at mange i kontrolgruppen fortæller, at de har oplevet præcis de bivirkninger, de er blevet informeret om – selvom de slet ikke har indtaget et lægemiddel, men blot en kalkpille.

Der er altså meget, der tyder på, at vores forventninger kan spille os et puds og ligefrem føre til, at vi føler os syge. Men det er svært at sige med sikkerhed, om det udelukkende er nocebo-effekten, der fremkalder symptomerne, forklarer Lene Vase.

Kilde: videnskab.dk

Læs mere om Robert E. Bartholomew på hans [site](#) og hør ham fortælle om bogen i Podcast Tales from the Rabbit Hole (varighed: 57:11 min.), Episode 56: [Robert Bartholomew – Havana Syndrome and Mass Psychogenic Illness](#). ➔

[Skeptica.dk](#) har oversat flere artikler af bl.a. Balogh og Bartholomew om syndromet.

Genkender du mønsteret?

Havana Syndrome – Mass Psychogenic Illness and the Real Story Behind the Embassy Mystery and Hysteria handler ikke specifikt om ufomyten – og så på en måde alligevel. Den velskrevne og godt researchede bog

beskriver et udviklingsmønster, som vi genkender fra Pentagon-ufo-virakken: En ikke-historie (tre videoer) blæses op til breaking news af store medier som 60 Minutes og New York Times, og andre medier labber historien i sig og kopierer den ukritisk. Regeringstalsmænd udtaler sig inkompetent og uden at vide noget om sagens kerne og kontekst. Historien bakkes op af "eksperter" og af nye tvivlsomme historier, der ikke nødvendigvis har noget med sagen at gøre, men som blot giver en oplevelse af, at der foregår noget mystisk, uforklarligt og helt nyt. Selvom historien modsiges og forsøges nuanceret af skeptiske røster, møder det ikke genklang i verdenspressen. Der er jo ingen grund til at ødelægge en god historie, som med tiden får sit helt eget liv og ophøjes til "sandheden".

Andre gode bøger af Robert E. Bartholomew

Robert E. Bartholomew har skrevet mange glimrende artikler og bøger, alene eller i samarbejde med en anden kyndig person. Her er et udvalg:

- Robert E. Bartholomew: *Little Green Men, Meowing Nuns and Head-Hunting Panics – A Study of Mass Psychogenic Illness and Social Delusion*, 293 sider, McFarland 2001
- Robert E. Bartholomew & Hilary Evans: *Outbreak! – The Encyclopedia of Extraordinary Social Behavior*, 765 side, Anomalist Books 2009
- Robert E. Bartholomew & Hilary Evans: *Panic Attacks – Media Manipulation and Mass Delusion*, 222 sider, Sutton Publishing Ltd. 2004
- Robert E. Bartholomew & Peter Hassall: *A Colorful History of Popular Delusions*, 363 sider, Prometheus Books 2015
- Robert E. Bartholomew & George S. Howard: *UFOs & Alien Contact – Two Centuries of Mystery*, 408 sider, Prometheus Books 1998
- Robert E. Bartholomew & Benjamin Radford: *The Martians Have Landed! – A History of Media-Driven Panics and Hoaxes*, 248 sider, McFarland 2011

"Det er nemmere at fuppe folk end at overbevise dem om, at de er blevet fuppet"

Ovenstående citat tilskrives Mark Twain, men kunne lige så godt have været titlen på Benjamin Radfords velskrevne bog *America the Fearful – Media and the Marketing of National Panics*.

Det 21. århundredes USA plages tilsyneladende af frygt for kriminalitet, immigranter, politi og samfundsforringelse. Frygten har ikke nødvendigvis reelt hold i virkeligheden, men forstærkes systematisk af sociale medier, nyhedsmedier og velmenende aktivister. Benjamin Radford skriver i sin nye bog, at USA står over for mange udfordringer, men at amerikanerne må sortere og finde ud af, hvad der er legitime trusler, og hvad der er forstærkede overdrivelser.

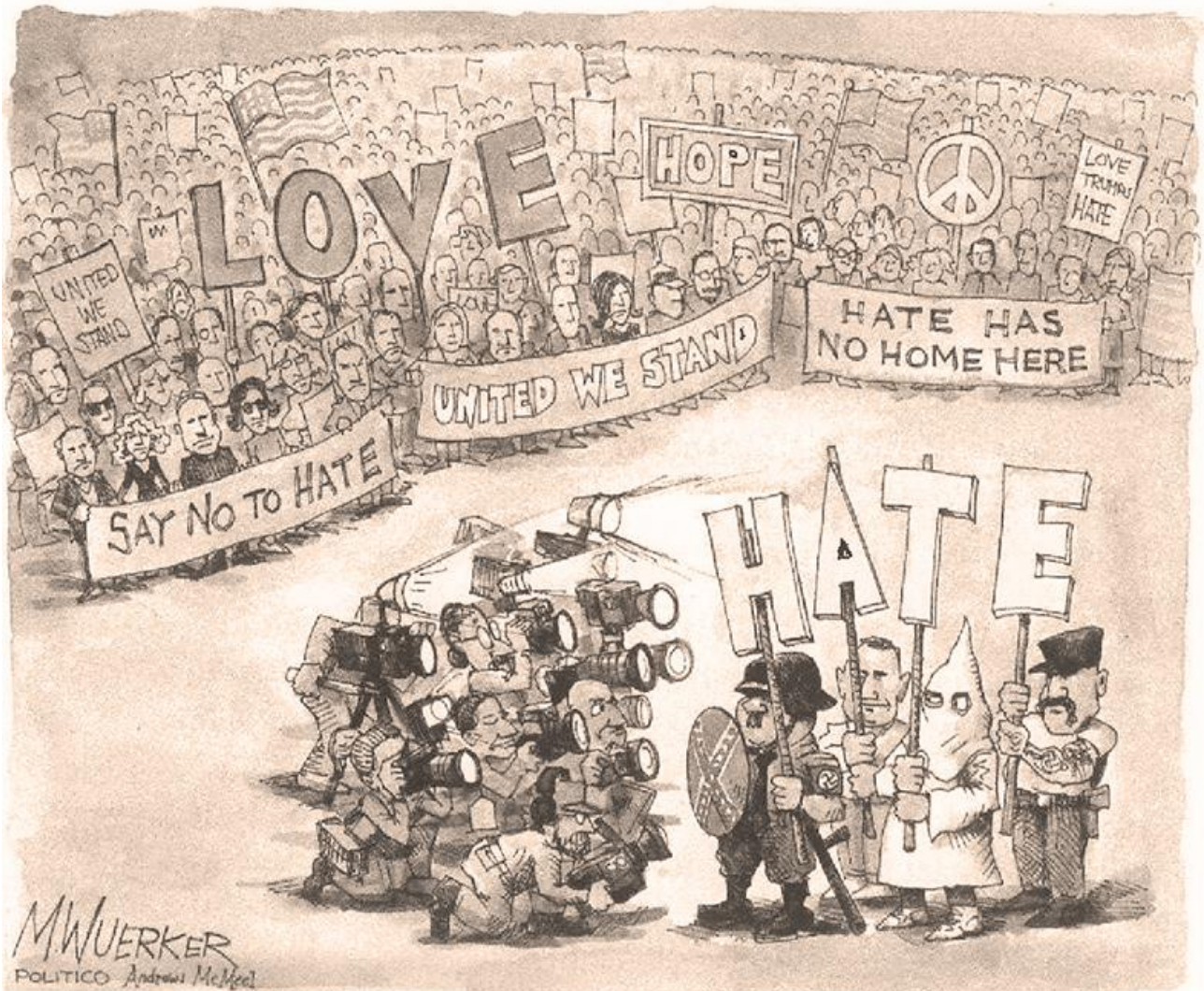

☞ [Benjamin Radford](#) er medredaktør af tidsskriftet *The Skeptical Inquirer*. Han har skrevet utallige bøger – heriblandt "*The Martians Have Landed! – A History of Media-Driven Panics and Hoaxes*" – og mange artikler om bl.a. vandrehistorier, det paranormale og kritisk tænkning.

America the Fearful – Media and the Marketing of National Panics illustrerer med mange glimrende eksempler frygtens rolle, og hvorfor mange amerikanere mener, at landet er i en

forfærdelig tilstand og vil fortsætte med at forværres (på trods af modstridende beviser). Politisk polarisering, racisme, sexism, økonomisk ulighed og andre sociale spørgsmål analyseres grundigt i bogen.

Benjamin Radfords *America the Fearful – Media and the Marketing of National Panics* giver læseren indsigt i, hvordan man skal tolke, hvad der foregår i USA. Efter læsning af bogen forstår man bedre, hvorfor og hvordan Pentagon-ufo-sagen har kunnet køre så meget af sporet.

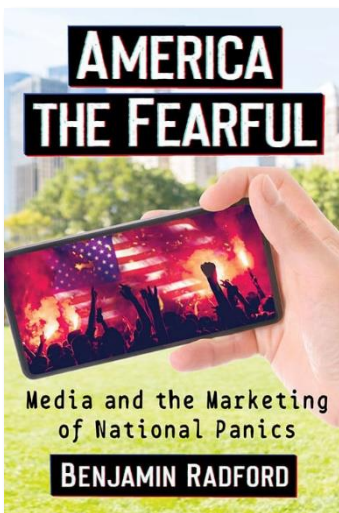
Nyhedsmedierne forstørrer problemer, trusler, farer og negativitet, og det vil de blive ved med – især hvis de belønnes med klik, indtægter og omtale. Tegningen har titlen "Love and Hate" og er skabt af Matt Wuerker. (Illustration fra "America the Fearful – Media and the Marketing of National Panics")

Radford leverer mange indsigter i bogen. Her skal blot gengives et lille udvalg af guld-kornene:

- En dårlig vane ser ud til at have sneget sig ind i den journalistiske håndbog: Opdag nye sociale trusler, især online, og påstå (for at legitimere nyhedsværdien og på trods af få eller ingen data), at det er et voksende problem. At skrive "Dette problem fortsætter", vil sandsynligvis udløse færre klik, end sætningen "Dette problem fortsætter – og det bliver værre, så du bør være bekymret!"
- Vrede er en nemmere sindstilstand end imødekommenhed og grundig undersøgelse.
- Der har aldrig været et tidspunkt i verdenshistorien, hvor ikke en eller anden har kunnet finde dårlige nyheder et eller andet sted og har kunnet fokusere på det ud fra en eller anden skjult dagsorden.
- Uanset om det drejer sig om udskamning af overvægtige, racister, muslimske terrorister, kræftfremkaldende kaffe, anoreksi, kvindehadere eller andre emner, er løsningen ikke at ignorere

disse problemer, men i stedet at sætte dem ind i en sammenhæng og i perspektiv for at anskue dem, som de virkelig er, og ikke se på dem gennem de sociale mediers, nyhedsmediernes, psykologiens og sociologiens forvrængende linse.

- Gode nyheder ser bedre ud på baggrund af dårlige nyheder, men de dårlige nyheder får derved også indirekte opmærksomhed.
- Mange mennesker – specielt når det drejer sig om sociale medier – indser ikke, at de faktisk er blevet nyhedsmedier gennem de stories og posts, de deler.
- Hvad sker der, når folk tager misforståelser, myter og misinformation for gode varer? Det forstærker frygten, usikkerheden og ubehaget. Myterne bortleder opmærksomheden og ressourcerne fra større problemer og kriser. Hvis alting bliver kritisk, er intet en krise.
- Vi vildledes af medierne og af vores egen hjerne.

Benjamin Radford: "America the Fearful – Media and the Marketing of National Panics", 226 sider, få illustrationer, glimrende referencer og stikordsregister, [McFarland 2022](#).

Læsetips:

[Dette frygter amerikanerne](#)

[Farligt](#)

Sådan kan du hjælpe SUFOI

Skandinavisk UFO Information modtager af og til henvendelser fra ufointeresserede, der ønsker at arbejde for foreningen eller spørger, hvordan de kan hjælpe.

Alt arbejde i foreningen er frivilligt og ulønnet, så vi har ikke mulighed for at tilbyde løn, praktikplads eller lignende, men du kan sagtens hjælpe os på andre måder:

- Tror du, at nogle af dine venner er interesseret i at læse UFO-Mail, så send dem en mail med et link til seneste UFO-Mail.
- Tip os gerne, hvis du ser en interessant artikel om ufomyten på nettet.
- Besøg vores [webbutik](#) og se, om der skulle være et interessant materiale, som du vil købe til dig selv eller som gave til en ven.
- Du kan hjælpe os økonomisk med et støttebeløb og dermed blive medlem af støttekredsen.
- Er du god til at søge kritisk og analyserende på nettet, eller har du særlig viden inden for fx billedanalyse eller astronomi og i øvrigt tilslutter dig SUFOI's tilgang til [ufomyten](#), kan du sende en mail til info@sufoidk og fortælle om dig selv. Måske kan du hjælpe os med at analysere videofilm eller efterforske ufosager, som har været behandlet i pressen, eller noget helt tredje.
- Mange er medlem af vores [debatforum](#) på Facebook. Her kan medlemmer af Facebook-gruppen til enhver tid give deres seriøse besyv mht. at forsøge at finde en mulig forklaring på iagttagelser, der er understøttet af fotos eller videoer.

Uanset, hvordan du hjælper SUFOI, bidrager det til, at vi sammen kan opfylde foreningens vision. Det er Skandinavisk UFO Informations vision at:

- informere om fænomener, der kan skabe ufooplevelser,
- give offentligheden velunderbygget viden om de mange aspekter af ufomyten og
- bruge de indhøstede erfaringer og viden til at give et afbalanceret syn på myteskabende fænomener.

Ny viden om UFOer

Denne spændende bog kan blive din

kr. 149
forpris kr. 349

Danske X-filer
Per Krarup

Hvad afslører de danske X-filer?

Læs mere

HEMMELIG
FORSKNINGSSTJENES
Klassificeret
Dato: 1997-06-10

Bliv medlem af SUFOI's Støttekreds i 2023

Foreningen Skandinavisk UFO Information drives af frivillig og ulønnet arbejdskraft. Vores primære opgave er at give offentligheden seriøs information om ufomyten gennem ufo.dk og sekundært at registrere observationer af usædvanlige himmelfænomener.

Du kan med et økonomisk bidrag gøre det muligt for os at drive ufo.dk og foretage undersøgelser af ufooplevelser. Som medlem af SUFOI's Støttekreds har du ingen forpligtelser over for foreningen. Støttebeløbet gælder for 2023.

Et støttebeløb på minimum **kr. 250** kan indbetales via netbank Regnr.: 1551 Kontonr: 9117725. Husk at opgive navn og adresse samt om du ønsker Bog A, Bog B, Bog C eller Bog D som din **gratis bog**. Se bøgerne på næste side.

Vælg én af disse fire titler og få den tilsendt gratis

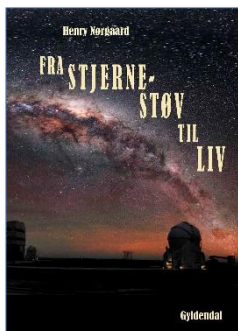
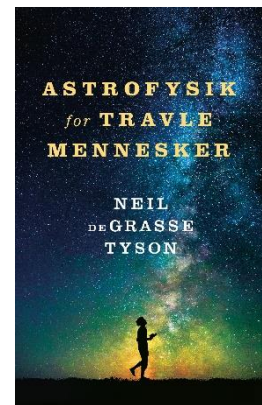

Fjerne kloder – Historien om opdagelsen af exoplaneter og jagten på verdener som vores

Der er ikke otte, men milliarder af planeter i Universet, og mange af dem ligger i et lunt smørhul, hvor de potentielt kan huse liv. Den opdagelse er en af de største i den moderne astronomi, og vi er kun lige begyndt at forstå, hvad der egentlig gemmer sig derude i kosmos af bizarre kloder. *Fjerne kloder* beskriver erkendelsesrejsen, fra Giordano Bruno blev brændt på bålet i år 1600 for sin kætterske idé om uendelig mange planeter – og til konstruktionen af små satellitter, som måske kan besøge de nærmeste af disse exoplaneter og lede efter livstegn på dem. Undervejs møder vi forskerne ved fronten, som kigger hinsides solsystemet og kæmper for at besvare det ultimative spørgsmål: Er vi alene? Udgivet i 2019 og på 256 sider. **Bog A**

Astrofysik for travle mennesker

Universet er på én gang vores hjem og en verden af enormt komplekse begreber. Så hvordan skal alle vi, der ikke har en grad i fysik, forstå det? Den berømte amerikanske astrofysiker Neil deGrasse Tysons lille, charmerende bog *Astrofysik for travle mennesker* er skrevet, så du og jeg kan få en fornemmelse af vores vilde og smukke hjem, mens vi venter på bussen, eller morgenkaffen brygger færdig. Her er alle de vigtigste idéer og opdagelser, der ligger til grund for vores moderne forståelse af universet, serveret med liv, vid og en humoristisk pen. Fra Big Bang til sorte huller, fra kvarker til kvantemekanik og mørkt stof og jagten på at opdage exoplaneter og finde andet liv i universet. Udgivet i 2018 og på 224 sider. **Bog B**

Fra stjernestøv til liv

De grundstoffer, vi alle består af, er skabt i det indre af glohede stjerner og spredt ud i rummet ved voldsomme stjerneekspllosioner for først derefter at indgå i komplekse molekyler, der har dannet levende organismer – i hvert fald et sted i universet. Denne bog er en moderne fortælling om vores ophav, vores tætte forbindelse til universet og de stjerner, der måtte dø, for at vi kunne leve. Med til fortællingen hører også jagten på liv på andre planeter og mulighederne for at foretage lysår lange rejser til nye horisonter og fremmede stjerneegne for at besøge ukendte naboer. Udgivet i 2017 og på 320 sider. **Bog C**

UFO'er – Myter og viden

UFO'er – Myter og viden er en stor og flot illustreret, indbundet bog med mange spændende artikler om ufomyten og dens udvikling. Bogen præsenterer også resultaterne af den viden, som SUFOI og forskere verden over har indsamlet. I bogen kan du læse om de mest berømte ufooplevelser, få overblikket og naturligvis sikre dig mange timers underholdende læsning. Udgivet i 2017 og på 204 sider. **Bog D**

